

Največji slovenski dnevnik
v Zdravstvenih državah.

Velja za celo leto..... \$4.00
Za pol leta..... 2.00
Za New York celo leto..... 7.00
Za inosemitstvo celo leto..... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 305. — ŠTEV. 305.

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 29, 1920. — SREDA, 29. DECEMBRA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

PATENTNE MEDICINE BODO PREPOVEDANE

NEKAKO PET TISOČ PATENTNIH MEDICIN BO SPADALO OD SEDAJ NAPREJ POD PROHIBICIJSKI ZAKON. — ČE PIJANEC NI MOGEL PRITI DO ŽGANJA JE PIL RAZNE "ZDRAVILNE TONIKE".

Washington, D. C. 28. decembra. — Če bo šlo vse gladko ter se bodo izpolnile želje različnih prohibicijskih organizacij, ki se nahajajo sedaj v družbi onih, ki hočejo izvesti modre postavbe, bo postalo življenje izdelovalcev patentnih medicin še bolj kisló kot je bilo sploh dosedaj. Anti-salonska liga je v zvezi z različnimi drugimi reformskimi organizacijami s pomočjo denarnih sredstev, kojih izvor ni jasen, predrla v tvornice izdelovalcev patentnih medicin ter nabrala tam materiala s katerim pripravlja sedaj department za notranjo carino ter skuša dokazati, da kršijo vsi izdelovalci teh pijavč Volsteadovo postavbo. Navedene organizacije zahtevajo, da se uporablja štiri do pet tisoč patentnih medicin direktno preprovo in sicer samo raditega, ker vsebujejo alkohol. Ker so imeli gospodje, ki so se zavzemali za sprejem Volsteadove postavbe ter ga tudi dosegli, uspeh v svojih prizadevanjih, jim je prišel med jedjo apetit in njih zahteve postajajo vedno bolj obsesne in radikalne.

Zvezni urad za notranjo carino je v največji zadregi, kajti pri tem gre v številnih slučajih za patentne medicine, ki so že številna leta na trgu in ki uživajo največji sloves. Raditega se tudi urad dosedaj ni brigal za te patentne medicine, dokler niso prišli "nespraviljivi" ter "dokazali", da uporabljajo nepoboljšljivi pijanci te medicine v pitne svrhe.

Zvezni agenti so večeraj na farmi Rusa Fišta, v bližini Camden, N. J. razkili dve žganjarni, o katerih so izjavili, da sta se nahajali v polnem obratovanju. V enem kotlu se je distiliralo whiskey, v drugi pa pravo rusko vodko. Ko so se uradniki približali hiši, so našli da so vsi uhoji trljno zaprti in Fišt jim je pretil s puško za slučaj, da bi hoteli vdreti v hišo. Dejanski je trajalo cele pol ure, predno se je uradnikom posrečilo priti v hišo in padlo je pri tem tudi par strelcov, ki pa niso nikogar ranili. Fišt je končno uvidel, da je vsak nadaljnji odpor brezupen, nakar je bil aretiran. Uradniki so zaplenili štirideset galonov žganja in vodke.

Uradniki so bili opozorjeni nanj potem ko je večeraj zjutraj najbrž v pijanosti, spodil iz hiše ženo in otroke. Slednji so našli zavetja v sosednji hiši.

Policijski sodnik Croak v Stapleton je izpustil pred par dnevi dva gostilničarja na Staten Island, katera se je dolžilo, da sta prodala dvema agentoma žganje. Sodnik pa je odločil, da bi dotična uradnika ne smela izpiti žganja temveč ga vzeti s seboj, da se ugotovi, če je bilo v resnici žganje.

DVA MILJONA LJUDI JE NEZAPOLNENIH

IZ WASHINGTONA SE POROČA, DA JE V DEŽELI DVA MILJONA LJUDI BREZ DELA. — POLOŽAJ JE Z VSAKIM DNEOM SLABŠI. — SPLOŠNI DELAJSKI POLOŽAJ.

Washington, D. C. 28. decembra. — Delavski informacijski urad zvezne vlade bo izdal dne 15. januarja poročilo, v katerem bo najti približno število ljudi v deželi, ki so brez posla in v katerem se bo še nadalje razpravljalo o vprašanju, koliko časa bo še trajala ta nezaposlenost, katero je sedaj opaziti v deželi.

V namenu, da se dobi natančne podatke, je bila ta dežela razdeljena v devet okrajev. Agenti zveznega delavskega urada so skušali dobiti natančne podatke v skoro vseh večjih industrijskih sredstvih dežele. Kakorhitro bo to poročilo objavljeno, bo urad objavil le še svoja običajna dvomesečna poročila glede splošnega delavskega položaja v deželi.

Zaenkrat na najti še nikakih števk glede števila nezaposlenih, American Federation of Labor pa je pred štirimi tedni objavila številke, s katerimi znaša število nezaposlenih četa dva milijona. Od onega časa naprej pa je postal položaj še slabši in številni domnevajo vsled tega da je naraslo število nezaposlenih na dva milijona in sedemsto in petdeset tisoč.

VSENMESKA PROPAGANDA. — Ker imajo Nemci na razpolago velika denarna in druga uspešna sredstva, nastopajo zelo predrzno in so prepričani, da bodo prejele ali pozneje zopet obvladali nemški narod.

POŽAR NA PREDSEDNIŠKI JAHTI. — Washington, D. C. 28. dec. — Na predsedniški jahti "Mayflower" je izbruhnil požar, ki pa je povzročil le majhno škodo. Uvedena je bila preiskava.

Blaznikova Pratika
Cena je 15 centov.
Posebno izdajo za Ameriko smo prejeli iz starega kraja. Kdor jo hoče imeti naj pošlje takoj poštne znamke in natančen naslov in poslali mu jo bomo.
Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
V Clevelandu, O., se jih dobi v naši podružnici:
6104 St. Clair Ave.



POGREB IRSKE ŽRTVE.

MAJNARJI SE BODO POSVETOVALI Z BOSI

Premogariji bodo vstajali pri svojih zahtevah. — Delo naj se vrši po konstruktivnem programu.

Hazleton, Pa. 28. decembra. — Glavni lestvični odbor premogarijev, zaposlenih pri kopanju trdega premoga, je večeraj sklenil sestati se s zastopniki premogarskih baronov ter razpravljati žujimi glede delavskih razmer.

Tekom pogajanj in posvetovanj bodo pa premogariji ostali na delu. Njihov namen je izdelati konstruktivni program ter delati po takem programu.

V prvi vrsti bodo premogariji zahtevali, da se jim palača dolžna povračila 17 odstotkov, kajti na tisoče in tisoče premogarijev je, ki dosedaj niso dobili od tega novih denarja niti enega centa.

Predsednik Kennedy je izjavil: S tem, da se bomo pogajali, se ni rečeno, da bomo kaj popustili. Mi ne bomo opustili niti ene svoje zahteve. Naš namen je, doseči še več kot nam je bilo obljubljeno.

MOLITVE ZA KARDINALA GIBBONSA.

Rim, Italija, 28. decembra. — Poročila o resnem obolenju kardinala Gibbona, nadškofa iz Baltimore, so vzbudila tukaj v vseh, posebno pa v cerkvenih krogih veliko obžalovanje. Papež je odredil, da se moli posebne molitve za kardinala in prav posebno v cerkve Sv. Marija in Trastevere, ki je titularna cerkev kardinala.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJEKO.

Ispružemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je sosedeno po italijanski armadi. Včeraj smo računali za pošiljanje tre italijanskih lir po sledečih cenah:

50 lir	 \$ 2.30
100 lir	 \$ 4.10
300 lir	 \$11.70
500 lir	 \$19.50
1000 lir	 \$38.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar doseže v roke.

Denar nam je poslani najbolj po Domestic Postal Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrditi Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

IZVANREDNO ČUDNO BOŽIČNO DARILO

Kaznjeneec v Sing Singu je dobil človeško uho kot božični dar. — Prinesla ga je ženska.

Ossining, N. Y. 28. decembra. — Ze skozi par dni je stavljal Vincent Valanotti, eden izmed kaznjencev v Sing Singu vprašanje, če je prišlo za njega kako božično darilo ali ne. Večraj pa je prišla neka ženska ter pustila za njega reko škatljičo, katere so oblasti seveda takoj odprle.

Vsebinska škatljiča je vzbudila precej presenečenja. V škatljiči se je namreč nahajalo človeško uho, katero so izročili jetniškima zdravnikom dr. Squire in Kosev. Po mnenju teh zdravnikov gre za uho mlade deklice ali mladega dečka.

Ženska, ki je oddala paket, je oblastim baje znana, vendar pa ni bilo mogoče izvedeti glede tega ničesar natančnejšega. Splošno prevladuje naziranje, da so prijatelj Valanotti-ja umorili nekega sovražnika jetnika ter mu poslali to kot božično darilo.

Okrajni pravdnik Ewann je bil obvečen o zagotovitvi pošiljati in policija v New Yorku je uvedla preiskavo.

Valanotti je bil pred enim letom spoznan krivim uboja. Njegova kazen znaša petnajst let.

TEŽAVE ČEHOSLOVAŠKEGA PARLAMENTA.

Praga, Čehoslovaška, 28. decembra. Po 14-dnevem razburjenju, razbijanju šip, podiranju Jožefovih spomenikov in skoraj že začelih meščanske vojne je došlo do divnega streznjenja na obeh straneh in misel na koalicijsko vladno se je vrnila. Država, katere glavno mesto je bližje Parizu, angleški obali, Rimu, Sofiji itd. kakor svoji vzhodni meji, ima v parlamentu 16 strank, katero število pa presegalo 20, ko bodo izvršene volitve na Tešinskem in v Užhorodskem ozemlju, ki ima med prebivalci 3 milijone besnih nasprotnikov države (Nemci in Mačzare), na vseh straneh nasprotne sosedbe, doma pa prijaten kulturni boj, mora za vsako ceno zapreti, da bi ulica in vojaštvo delalo politiko, 8 čeških strank šteje 199 poslancev, nemške in madžarske stranke po 82. Do trdne pozicije rabi vlada večino vsaj 168 poslancev. Te večine ni mogoče izmed čeških strank tvoriti drugače, kakor da se združi na vladi najmanj pet strank, ki si pa po svojih programih tako nasprotujejo, da je vlada popolnoma nesposobna za dalekosežnejšo reformistično politiko. Češka vladna koalicijska soc. demokratično večina

MIR Z AMERIKO JE UPANJE NEMČIJE

Zavezniki nalagajo Nemčiji vsak dan nova bremena. — V Bruslju bo določena odškodnina.

Pariz, Francija, 28. decembra. Na večerajšnji seji, kateri je prisostvoval tudi ameriški poslanik Hugh Wallace, je izročil svet poslaničkov vprašanje razoroženja nemške Einwohnwehr vladam posameznih zavezniških dežel.

Berlin, Nemčija, 28. decembra. V članku, ki je izšel v Frankfurter Zeitung in katerega je podpisal sam, je izjavil nemški minister za zunanje zadeve, dr. Walter Simons, — da postaja zunanji položaj Nemčije vedno slabši, čim bolj se izvaja pogodbo, sklenjeno v Versailles.

Noben teden ne poteče, — je izjavil minister v svojem članku, — ne da bi zavezniki stavili na nas novih zahtev, katerim moramo ugoditi le s tem, da žrtvujemo nemške interese.

Z Ameriko se nahajamo še vedno v vojnem stanju in da ni to le fraza, nam dokazuje dogodek, ki se je završil v Parizu med ameriškim in nemškim poslanikom.

Dr. Simons je izjavil nadalje, da je najti žarek upanja v možnosti, da bo konferenca v Bruslju določila odškodnino, katero naj bi plačala Nemčija, v mejah razsodnosti in pameti.

Minister je zaključil svoj članek z naslednjim:

Lahko smo zagotovljeni, da se novi predsednik Združenih držav ne bo pomišljal ter proglasil konec vojnega stanja med Nemčijo in Združenimi državami.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

te mogla pogrešati. Nove volitve bi nič ne izpremenile na situaciji, lvečjem bi pridobili na moči ljudska stranka in komunisti. Politčne razmere torej tudi na Češkem nujno diktirajo pripravi sporazum med posameznimi sloji in narodi, sicer država trpi na svojem obstoju. Vzlic temu se kulturnobojni elementi ne znajo krotiti. S svojo protikatoliško gonjo rušijo podlago mlade države. Rim bočejo uničiti, uničujejo pa le Prago in državo!

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino sorodnika ali prijatelja naročiti vzni listek, ali poslati denar v domovino, da si ga potnik sam kupi, pišite najprej za tozadevna pojasnila na znano in zanesljivo tvrdko

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

KONEC D'ANNUNZIJEVE SLAVE

VLADA D'ANNUNZIJA JE KONČANA IN ITALJANSKE ČETE SO ZAVZELE REKO — PESNIK LAKO RANJEN — JUGOSLOVANI SO NAMERAVALI NAPASTI REKO. — DEMONSTRACIJE PO ITALJANSKIH MESTIH.

London, Anglija, 28. decembra. — Ministrski predsednik Giolitti je dal izraza svojemu mnenju, da je dosti vzroka za domnevane, da so redne italijanske čete zavzele Reko. Tako se glasi v nekem sporočilu, ki je prišlo iz Rima na Central News.

Ancona, Italija, 28. decembra. — Italijanske čete, ki so skušale premagati ustaše iz Zadra, so bile zadržane pri tem vsled nastopa žensk. Tako poročajo vojaki, ki so dospeli semkaj. Ko so šle čete proti vojašnicam, v katerih so se nahajali legijonarji, so jim stopile nasproti ženske ter pričele kričati:

— Ubijte najprej nas in potem lahko dobite legijonare. Par ur pozneje so se udali legijonarji, katere so prevedli kot jetnike semkaj.

Trst, Italija, 28. decembra. — Potrjuje se vest, da je bil D'Annunzio lahko ranjen v svoji palači tekom bojev, ki so se vršili med legijonarji ter četami generala Caviglie. Ranjen je bil na glavi, a rana ni resna.

Rim, Italija, 28. decembra. — Redne italijanske čete, ki blokirajo Reko, ne bodo več obstreljevale pristanišča. To je bilo danes določeno na neki konferenci, ki se je vršila v Opatiji.

Na konferenci sta zastopala Reko ravnatelj narodne brambe ter mestni župan.

Jutri se bo vršilo novo posvetovanje. Glavna zahteva, ki jo je stavila italijanska vlada Gabrielu D'Annunziu je, da prizna vse točke rapalske mirovne pogodbe.

Pariz, Francija, 28. decembra. — Italijanski ministrski predsednik Giolitti je izjavil, da se je Italija zato tako zgodaj začela pogajati s pesnikom, ker je nameravala jugoslovanska armada napasti Reko.

Rim, Italija, 28. decembra. — Skoraj po vseh italijanskih mestih so se vršile demonstracije v prid D'Annunziu. Večina teh demonstracij se je končala s poboji in pretepi.

V Turinu sta bili dve osebi ranjeni. Ljudje dolže vlado, češ, da je ona odgovorna za strašne razmere na Reki.

IRSKA GROFICA OBDOJENA NA DVE LETI.

Dublin, Irska, 28. decembra. — Grofica Georgina Markiewicz, ki je že dolgo časa igrala važno ulogo v irskem gibanju, je bila danes obsojena pred vojnim sodiščem na dve leti ječe ob trdem delu, ker se je vdeležila veteizdajniških podjetij. Oblasti so našle prestopke v oživotvorjenju sinfajnske mladostne organizacije.

ODPOTOVANJE MARTENSA.

Zastopnik ruske sovjetske vlade, Ludovik A. C. K. Martens, je bil odpoklican od svoje vlade. V teku dveh tednov bo zapustil Zdr. države, ne da bi se boril proti deportacijskemu povelju, ki je bilo izrečeno nad njim.

Martens bo pred svojim odpotovanjem prekleical vsa naročila pri ameriški tiskarni, ki predstavlja baje svoto sto in petdesetih milijonov dolarjev. Glasi s. tudi, da bodo razveljavljena vsa nadaljnja naročila, ki baje presegajo svoto tri tisoč milijonov dolarjev, razven v slučaju, da bo nova ameriška vlada zavzela drugačno stališče napram ruski sovjetski vladi.

V BOSTONU JE DOSTI RIB.

Boston, Mass., 28. decembra. — Do večeraj se je uvedlo v tukajšnje pristanišče rib, ki so tehtale v celem nad 122,000,000 funtov in do konec leta se bo spravilo semkaj še nekako tri milijone funtov. S tem so bili prekošeni vsi rekor-di tekom zgodnjih 32 let. Največ rib dosedaj se je ujelo tekom leta 1910, ko je znašala njih teža nad sto milijonov funtov. Vsprico zgoraj navedenih števk se lahko reče, da je postal Boston največji ribji trg na celem svetu.

OSKAR STRAUS PRI HARDINGU.

Marion, Ohio, 28. decembra. — Senator Harding, bodoči predsednik Združenih držav, je nadaljeval danes s svojimi posvetovanji glede notranjih zadev s senatorjem Porter McCumber iz North Dakote. Imenovani je član senatskega finančnega komiteja. Tudi z Oskarjem Straussom, prejšnjim tajnikom za trgovino in delo, je imel senator posvetovanja. Domneva se, da se hoče Harding posvetovati z McCumberjem glede zadev, tikajočih se inozemske trgovine.

Pomislite dobro, komu bo ste vročili denar za poslani v stari kraj ali pa za vožnjo listke.

Sečaj živimo v času negotovosti in storoče, vsak akula postavlja kifo bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakepi bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane preke starim izkušenim in premočnim tvežkam; kako bo pa malim neizkušenim računikom mogoče izpolniti svoje neustojljive obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljateve se sadiji čas po novi sveti in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali za pošiljanje jugoslovanskih Evro po sledečih cenah:

300 kron	 \$2.40	1,000 kron	 \$ 7.75
400 kron	 \$3.20	5,000 kron	 \$38.50
500 kron	 \$4.00	10,000 kron	 \$76.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar doseže v roke.

Denar nam je poslani najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrditi Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by

SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY

(a corporation)

RANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsak dan izvenredni nedelji in praznikov.

Če celo leto volja št. za Ameriko	Če New York za celo leto	\$7.00
Če pol leta	Če pol leta	\$3.50
Če četrt leta	Če četrt leta	\$1.75

Če New York za celo leto	\$7.00
Če pol leta	\$3.50
Če četrt leta	\$1.75

Če New York za celo leto	\$7.00
Če pol leta	\$3.50
Če četrt leta	\$1.75

Če New York za celo leto	\$7.00
Če pol leta	\$3.50
Če četrt leta	\$1.75

Če New York za celo leto	\$7.00
Če pol leta	\$3.50
Če četrt leta	\$1.75

D'Annunzio in njegova usoda.

Vsa znamenja kažejo, da se bližajo zadnji epizodi velikega humanističnega podjetja, ki znači ekspedicijsko blaznega italijanskega pesnika D'Annunzija na Reko ter ustanovljenja neodvisnega regentstva na Reki.

Stvari seveda ne smemo vzeti preveč resno. Italija je bila vezana vsled Londonske pogodbe, na katero se je vedno sklicevala tekom pogajanj v Rimu in koje izvršitev je zahtevala od zaveznikov. Taka ni bila vključena v to pogodbo in vsled tega je skušala najti Italija pot, kako polastiti se mesta, ne da bi pri tem trpela njena beseda, katero je dala zaveznikom.

Poslala je vsled tega primojenca, ki se je tako uživel v italijanske imperijalistične cilje, da mu celo njegovo lastno življenje ni več mar. Rekla mu je na skrivnem, naj ustanovi na Reki takozvani fait accompli, s katerim bi morali računati zavezniki in s katerim bi morala predvsem računati Jugoslavija, če bi hotela skleniti koreniti dogovor z Jugoslavijo.

Italijanski diplomatje, vzrejeni v šoli znanega Maccchiavellija, pa so računali drugače kot je dejanski prišlo.

Mislili so, da bo sedel D'Annunzio na njih limanice ter se porokil vsem poveljem, ki bi prišla od njih. Dejanski pa se je slavni pesnik prevzel, vzel svojo nalogo za resno ter ustvaril s tem položaj, ki je delal italijanski vladi največje preglavice.

Stari lisjak Giolitti pa vendar ni obupal.

Kljub opoziciji italijanskega naroda kot takega, katerega se je vzgajilo med vojno v smislu, da ima Italija v vsakem oziru prav in da so Jugoslavi in nasledniki starih avstrijskih tiranov in zatiralec, se mu je posrečilo izvesti odločen udarec, kojega posledica je bila seveda smrt morskotopila italijanskega rednega vojakov v toju proti zaslepljenem, katerim načelno D'Annunzio.

Kri teh žrtev bo seveda padla na glavo D'Annunzija samega, a v svoji zaslepljenosti ne bo mogel nikdar razumeti, koliko gorja je dejanski prizadel in koliko zla bo prišlo iz tega, če bo Reka dejanski uničena ter razstreljena na drobne kosce.

Kot slavni francoski kralj, tako misli tudi D'Annunzio: — Apres moi la deluge. (Za menoj pride lahko vesoljni potop.)

Njemu ni mar ničesar drugega kot proslavljanje svojega lastnega imena, ki pa je že sedaj oblateno in osmejeno med ljudmi, ki dejanski upoštevajo potrebe in skrbi narodov in ki nečisto slediti onim, ki so dejanski le hlapci ter priganjanci mednarodnega kapitalizma, največje apokaliptične pošasti, kar jih je kdaj prišlo na ta svet.

Vlada mednarodnega, brezobzirnega in hinavskega kapitalizma, ki se nahaja tudi v spremstvu narodnega imperijalizma, pospeševanje od kapitalizma, se bliža svojem koncu in krajini čas je, v interesu vseh prizadetih narodov, da se napravi tej mednarodni vladi konec ter ustvari dejanski razmerje, ki bodo zajamčile vsakemu narodu, še tako majhnemu in neznanemu, prost razvoj na temelju idealov, katere si je ustvaril in katere smatra za bistvene za svoje nadaljnje življenje.

D'Annunzio, ki je glavni predstavitelj, — plačan ali neplačan, — italijanskega imperijalizma, bo izgubil v temo pozabljenja prav tako kot so izgubili vsi oni, ki so skušali tepati pravce narodov pod nogami ter se pri tem opirali preko vsakega pričakovanja.

Ura obračuna bo kmalu prišla za vse take podla existencije.

Albanski problem.

"Frankfurter Zeitung" dne 24. novembra t. l. prinaša na uvodnem mestu dopis Hermanna Wendla iz Debra, pisan meseca septembra. Wendel opisuje razmere v Albaniji in prilaga do zaključka da Albanija zaenkrat nikakor ne zrela za samostojnost. Wendel piše:

Tačas je Debar glavni stan generala Smiljanica, vrhovnega poveljnika divizije, ki se bore proti Albaneem. — Ze zato, ker so na londonski poslanski konferenci leta 1913 po prizadevanju Avstro-Ogrske določile tako nesrečne meje, da so mnoga albanska selišča odrezana od njihovih naravnih trgov, niso v tej okolici arnavtski vpadi inč redkega. Po davnem običaju zapusti Skipetar, znan od lakote, ko spomladaj skopni sneg ali pa pred deževjem svoje skalnato gnezdo in odhaja v družbi svojih najzgodnjih soplemenjakov na raji v doljine. V varstvu noči in krijo se po grapah se prikradejo čez mejo na jugoslovansko ozemlje, obkolijo določeno vas, pobijejo tiste, ki se jim stavijo po robu, zaigo hiše ter se z uplenjenimi čredami in talci odpravijo nazaj v svoje gore.

Toda albanski vpadi letošnjega avgusta na jugoslovansko ozemlje je po svojem obsegu daleč prekašal običajne roparske pohode in ker se je vršil istočasno z dalekosežnim albanskim napadalnim gibanjem in skadrskem kotu, ga smatrajo Jugoslavi kot sad rimskih splet. Albanci pa prizadevajo jugoslovanski državi tudi v notranji politiki velike težave. Kajti tudi velik del v njenih mejah živečih Albanecev se noče odreči starodavnemu svojemu roparskemu rokodelstvu. Od Piškepeja, severno od Debra, ob Drini navzdol je mnogo vasi, ki se še danes preživljajo s plenjenjem pri deloljubnih sosedih. A albanske tolpe, ki se redno vsipajo s Šar-planine, so črede ovac v bogatih krajih okoli Tetova in Gostivarja že znatno razredčile. Tako šteje Galičnik, katerega prebivalci so kot sezonski delavci, posebno kot zidarji znani po celem Balkanu, le še okoli 9000 ovac, dasi jih je štel včasih 80.000.

Za Jugoslavijo je razvozljanje albanskega voza zato tako težavno, ker nima to in onstran svoje meje opraviti s posameznimi meznimi kršitelji državljanskega reda, ampak udarjati tu drug od drugega dva družabna reda, dve kulturni stopnji, dva pravna pojma, da — dve dobi: plemenska ustava in moderna država, barbarstvo in civilizacija, hrva osveta in kazenski zakonik, pradoba in

sedanjost. V Beogradu pa sede na varnem jugoslovanski komunisti in sanjajo o albanski sovjetski republiki v okviru združenih balkanskih sovjetskih republik. Kdor odklanja moskovsko šablono in gleda albanskim razmeram do dna, ve, da Arnavti, ki žive še danes v razmerah, kakoršne so bile 1000 let pred Kristusovim rojstvom, ostro ločeni po plemenih, jeziku in veri, danes še niso zreli niti za narodno državo. "Neodvisna", "samostojna" Albanija ne bi bila drugega, nego naselbina italijanskega imperijalizma, gnezdo nemir za sosedo in tako tudi vedni vir nevarnosti za svetovni mir.

Idealne rešitve za albansko vprašanje v resnici ni, zato bi bilo še najprimernejše, da izroči zveza narodov upravo nevtralizirane in internacionalizirane Albanije jugoslovanskemu in grškemu sosedu dotlej, dokler gospodarski in kulturni razvoj tudi med albanskimi masami ne izpodrine plemenskega čuta in ga nadomesti z narodno zavestjo.

Wendel se tudi v albanskem vprašanju kaže dobrega poznavalec razmer na Balkanu in političnih niti, ki se pletejo okoli njih. Vsekakor predstavlja albansko vprašanje eno najkočljivejših za jug. notranjo in zunanjo politiko.

Dopisi

Brooklyn, N. Y.

Po dolgem počitku so prišli zopet na dan brooklynski tamburaši. Da postane tudi v Brooklynu življenje bolj veselo in živahno, je sklenil tamburaški zbor, da priredi svoj prvi ples in zabavni večer v petek dne 31. decembra (na Silvestrovo) v dvorani Mr. Raneha na vogalu Irving Ave. in Starr St. v Brooklynu. Cenjeno občinstvo New Yorka in Brooklyna je najljubšeje vabljeno. Vse potrebno je odbor preskrbel; tudi kranjskih klobas ne bo manjkalo in za priliti se bo tudi dobilo. Nastopilo bo osem dobro izvežvanih tamburašev in kranjski orkester na meh. Pričetek točno ob 8. uri. Slovencev in Slovenke, dobro veste, da je to zadnja veselica v tem letu. Zatorej pridite! Vas v ljudo vabi

Odbor tamburašev.

Coshacton, Ohio.

Mislim, da iz te naselbine še ni bilo v vašem listu nobenega dopisa. Pa saj ni nič čudnega, kajti tukaj je malo Slovencev, tri družine in trije pečlarji, kateri vedno pričakujemo, da nam vendar obišče kaka evetka, pa vse zastoj, nobene ni od nikoder. Takaj nas obdaja iz treh strani samo gorovje, na eni strani je pa prijazno naše mestce s kakimi 25.000 prebivalci.

Delo gre kakor povsod. Tudi nam so dali 12 dni počitnice za božične praznike.

Društvo tukaj nimamo nobenih do sedaj. Mislim, da bomo v kratkem času ustanovili vsaj eno.

Srečno novo leto vsem Slovencev in Slovenkam.

John Walker.

P. O. Box 14.

Slovenske novice.

Pittsburgh, Pa.

Dne 17. decembra zvečer ob 6. uri je umrl tukajšnji občeznani rojak Matj. Klarič v starosti 53 let, rodem iz Vinice na Belokranjskem. KSKJ je izgubila s Klaričem enega izmed najbolj vnetih in agilnih članov, kajti pokojnik je spadal k Jednoti celih 19 let.

Cleveland, Ohio.

Čudna so pota usode, katerim smo podrejeni zemljani. Dolgo in nestrno je kopnela Franciška Stefe, da zopet vidi svojega moža, ki biva tukaj, ko pa je bila njena želja izpolnjena, je kruta usoda nenadoma pretrgala nit njenega življenja ter izpremenila radost moža nad prihodom žene in malega sinčka v tugo in žalost. V nedeljo 19. decembra okrog 6. ure zvečer je dospela v Cleveland iz starega kraja Franciška Stefe, stara 32 let, k svojem možu, ki stanuje na 1157 E. 61. St. Prišla je iz Orehevega pri Kranju. Ko je zagledala svojega moža, je pričela plakati kot majhen otrok. To so bile solze veselja nad zopetnim snidenjem. Takoj nato pa se jo je pričela prijemati neke vrste slabost. Poklicali so zdravniške; ta je preiskal bolnico in zmajal z glavo: nikakega upanja. V ponedeljek okrog 6. ure zjutraj, torej 12 ur po dohodu iz domovine, je bila pa že mrtva. Kaj je vzrok tako nagli smrti, se ne ve. Morda je bilo njeno veselje nad zopetnim snidenjem s možem, ki je povzročilo tako nagel konec.

Lastni brat je ustrelil Antona Jurca 19. dec. Jurac je kmalu potem v bolnišnici umrl, policija pa išče brata, ki je pobegnil.

Ko je Mrs. Ivana Zagar, stanujoča na 1127 E. 63. St., kuhala večerjo, je stopila v drugo sobo ter pustila v kuhinji 3letno Lojzko sopro. Naenkrat se sliši ropot, in ko hiti v kuhinjo, dobi hekerlo na tleh, vso polito s krompom in zvijajočo se v bolečinah. Prišla je do peči ter prevrnila lonec. Revica je v groznih bolečinah umrla. Enakih nesreč se med našim narodom čestokrat pripeti. Stariši naj bi pazili na otroke.

Avtomobil je povozil 16letno Ano Satko, stanujočo na 3244 Hamilton Ave., in jo precej nevarno poškodoval. Dr. Robert J. May, ki je vozil avtomobil, je bil oporočen vsake krivde.

Pred par tedni je znani slovenski sedlar Frank Pire odsvolil enega njegovih bordarjev, ker ni hotel plačati stanovanja in hrane. Pozneje je ta večkrat prihajal nazaj in ga nadlegoval, naj ga vza-me nazaj. 20. dec. pa je prišel zopet k njemu in sicer pijan, nakar

je sledil prepir, tekem katerega je nadležnejšemu nenadoma naskočil Pirec ter mu zadal z nožem rano v bližini sra, ki pa ni smrtno nevarna. Frank Pire stanuje na 5911 St. Clair Ave.

John Novak, 2614 W. 7. St., je bil napaden in oropan za \$51 od treh mož, s katerimi se je "seznanil" v nekem poolroomu.

Več rojakov je bilo poklicanih 20. in 21. dec. na zvezno sodnijo, da dobe državljanske papirje. Toda nekaj izmed njih je bilo odklonjenih, namreč oni, ki so tekom vojne izjavili, da ne marajo služiti v ameriški armadi, dasi so bili samski in niso nikogar podpirali. Sodnik je bil že vpraševal in zavrgel vse take prošnje za državljanstvo. Ti rojaki ne morejo prej zadobiti državljanstva, dokler Amerika ne podpiše miru z Avstrijo in Nemčijo ter nastanejo zopet normalne razmere, nakar morajo ponovno pred sodnika. — Sledeti rojaki dobe državljanske papirje 30. dec.: Mat. Gregorič, Frank Planinšek, John Zaletel, R. Rodič, Frank Kovačič in Frank Germ.

Znani rojak John Mihelič, stanujoč na 1135 E. 60. St., se je podvrnil operaciji, katero je srečno prestal.

16letni Louis Nahtigal, stanujoč na 14801 Hale Ave., Collingwood, je 21. dec. okoli 3. ure popoldne pritekel domov k očetu, rekoč, naj gre takoj z njim, da je videl pri jezeru veliko raso, da je ustrelila. Vzela sta puške in odšla k jezeru, kjer sta imela svoj čoln. Puške sta položila v čoln in vsakrži, pri tem pa je oče hitel vstati od kraja, ko se sproži ena nabasanih pušk. Sin je zastokal: "Kaj se je naredilo!" Oče gleda okoli, nevedoč, kam je padel strel, toda kmalu je začel sin ble-deti in oče je spoznal, da je sin zadet ravno pod srecem. Ko ga je nesel na suho, je bil že mrt. Poklicana policijska patrulja je pre-peljala truplo v Grdinovo mrtvašnico. Pogreb se je vršil 24. dec. zjutraj.

21. dec. je umrl v Saint Alexis bolnišnici Mike Tanek, ki je bil na nepojasnjeno način ustreljen 19. dec. okrog polnoči. Taneka je pripeljal v bolnišnico John Gorski, 4118 E. 64. St., ki je izjavil, da ga je našel nezvestnega na 71. cesti blizu Grant Ave.

Dne 23. dec. okrog 8. zjutraj se je v kolibi v ozadju poslopja, v katerem se nahaja sedanji Bo-žeglavov ali bivši Birkov saloon, pojavil ogenj, ki se je vspršilo precej močno pihajočega vetra kaj hitro razširil na malo poslop-je, nahajajoče se v ozadju Zieh-

Peter Zgaga

Včeraj zjutraj

Fo sem se ravno jezil

Na 18. amendment

Prinese prijatelj Hude pošto

In s pošto veliko skatijo

In v skatiji polno papirja

Med papirjem pa drobno steklenko

V steklenki pa sladko pijačo

Katero so prohibicijonisti

Zastran črne zavisti in škodo-željnosti

Hoteli drugima prepovedati

Ter jo ohraniti zase

In zraven je stalo pismo

Name naslovijeno ter

Od nežne roke podpisano

Obdarila me je pesnica

Pesnica iz Brooklyna

Ki dela pesmi in pozna

Težave nesrečnih poetov.

Pokusil je najprej prijatelj

Iz belega Zagreba ter

Zapovrstjo tri napake napravil.

Nato je pevec zatrobil

In kot strokevnik izjavil

Da je olrajt.

Jaz, kot najbolj smart

Pa ostanek pospravim

Z žalostjo in obžalovanjem

Da ga ni bilo cel kvart.

Prijatelji se zahvaljujem

Obenem ji pa resno svetujem

Naj v sedanjem mrzlem vremenu

Ne pošilja sladkosti po pošti

Kajti stvar je jako kočljiva

Zastran postave in poštirja

Ki prinaša pisma dopise

Zabavljice in pošiljatve.

Po mojem mnenju je moralo priti

Že veliko podobnih darov

Ja ker ni poštirjeva dolžnost

Lomiti razne amendmente

Sam zadosti postavi

In opravi delo agentov

Kajti on ima dober nos

Ki se mu je pa zadnji čas

Precej pordečil.

Toda pustimo to.

V zahvalo sem mislil

Zložiti pesem zahvalno

Pa ni šlo in ni šlo.

Moja brooklynska znanika bo

Iz tega že presodila

Kakšne sorte roba je bila

Ki mi jo je dala v dar.

move trgovine s pohištvom, po-tem pa tudi na zgornji del zadnje-ga konca poslopja, v katerem se nahaja trgovina. Ko je dospela požarna brambra, je bil ogenj že razširjen, in edino, kar je mogla napraviti, je bilo to, da se je pre-prečilo nadaljnje razširjevanje ognja. Sreča le, da se je ogenj po-

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898



Katol. Zvezda

Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki:

Predsednik:

MIHAIL KOVARNIK, 2011 E. 1st St., Minneapolis, Minn.
LOUIS BALANT, 100, 1st Ave., Minneapolis, Minn.
JOSEPH FISHER, 100, 1st Ave., Minneapolis, Minn.
GEO. L. BROZICH, 100, 1st Ave., Minneapolis, Minn.
LOUIS COSTELLO, 100, 1st Ave., Minneapolis, Minn.

JOHN FLAUTI, 100, 1st Ave., Minneapolis, Minn.
JOHN MOVIER, 100, 1st Ave., Minneapolis, Minn.
MATT. POGONICA, 100, 1st Ave., Minneapolis, Minn.
UDOLF PERDAN, 100, 1st Ave., Minneapolis, Minn.
FRANK SKRABEC, 100, 1st Ave., Minneapolis, Minn.
GREGOR HREŠČAK, 100, 1st Ave., Minneapolis, Minn.

JOHN GOURA, 100, 1st Ave., Minneapolis, Minn.
ANTHONY MOTZ, 100, 1st Ave., Minneapolis, Minn.
VAN VABOGA, 100, 1st Ave., Minneapolis, Minn.

JOHN GOURA, 100, 1st Ave., Minneapolis, Minn.
ANTHONY MOTZ, 100, 1st Ave., Minneapolis, Minn.
VAN VABOGA, 100, 1st Ave., Minneapolis, Minn.

Vse stvari tiskajo se uradnih ukazov kakor tudi denarne poljube in e poljube na glavnega tajnika. Vse priobče naj se poljube na predno-tna poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vse stvari tiskajo se naj poljube na vrhovnega uradnika.

Jugoslovanska Katoliška Zvezda se pripravlja na pripravo vsem Jugoslovancem in etim pristop. Jednota postuje po "National Fraternal Congress" lastni. V lastni lasti ima okrog \$300.000. (tristotisoč dolarjev). Bolnišniški podpor, ed-rodin, in posmrtna je izplačala še pod drugi milijon dolarjev. Jednota teje okrog 8 tisoč rednih članov (oe) in okrog 3 tisoč otrok v mladinskih oddelku. Društva Jednota se nahajajo po rami slovenskih naselbinah, tam, kjer jih še ni, pripravljamo ustanoviti novih. Kdor želi postati član naj se oglasi pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko vsanovi s 8 član-ji ali manj.

javil podnevi, ker drugače bi se bilo lahko zgodilo, da bi bil zgor-rel ves blok med vzhodno 60. in 61. cesto, v katerem žive skoro le Slovenci. Vzrok ognja ni poznan.

Barberton, Ohio.

Za jetiko je umrla Franciška Makovec, doma iz Iške vasi na Kranjskem, po šestmesečni bo-lezni. Bila je stara šele 23 let.

Anton Berko, doma iz Šterila blizu Iga na Kranjskem, je padel tako nesrečno po stopnicah, vode-čih v klet, da si je prebil lobanjo ter umrl nekoliko minut kasneje. Zapušča brata nekje v Minnesoti.

Calumet, Mich.

Dne 19. dec. je preminula Ka-tarina Čop, rojena Vertin, sopro-ga Matije Čopa, krojača v Calu-metu. Bolehala je že dolgo časa. Zapušča žalostnega soproga, če-terveru nedorastlih otrok in mater.

Joliet, Ill.

Dne 19. dec. je umrl pol leta stari sinček Louis družini John Dragovan, 1521 Nicholson St.

Rojak Anton Duša, ki biva na 700 Summit St., se je odpravil v ponedeljek 20. dec. zjutraj na lov, a je namesto tega moral v bolnišnico sv. Jožefa, ker se mu je pri snajenju sprožila puška in ga je raniila v ramo. Sosedje so poklicali ambulanco, ki je pone-sročenega odvedla v bolnišnico.

Semkaj sta prišla iz stare do-movine rojaka Joseph Malari (Žeškov) in John Russ, oba iz Lokvice pri Metliki. Prvi je bil že večkrat prej v Jolietu a drugi pa je prišel zdaj v prvič semkaj.

Nashwauk, Minn.

Parna lopata se je iz neznanega vzroka prevrnila v bližini La Rue jame ter pokopala pod seboj Vik-torja Norkoviča in Tim Berrija. Berri je bil zelo opečen vsled vzhajajoče pare in je v bolnišnici, Norkovič pa je bil že mrt, ko so ga potegnili izpod lopate.

Hibbing, Minn.

Milan Pašić iz Chisholma je bil aretiran, ker je hotel podkupiti zveznega uradnika Cone-a. Pašić-čev prijatelj Fred Vesel je bil aretiran, ker je na sumu, da je prodajal lunin "kik". Pašić, ki je bil baje z njim v zvezi, bi bil rad rešil prijatelja; zato je ponu-dil Cone-u \$420 v treh obrokih. Cone je vpršelo drugega uradnika ponujni denar sprejeti, takoj nato pa aretirat Pašića, ker je skušal podkupiti zveznega uradnika.

Žrtve sinfanjnovskega gibanja

Po uradnih poročilih so podatki sinfanjnovskih umorov od januarja leta 1919 do danes naslednji: 1583 napadov na osebe, 5515 napadov na lastnino, 100 stražnikov usmr-čenih, 61 ranjenih, 61 civilistov usmrčenih, 29 ranjenih, 152 odve-denih, 163 sodnih poslopij in 63 policijskih postaj razrušenih, od teh veliko število nezasedenih in 155 požigov.

Iz Slovenije

Poljski tatovi.

Marija Sterle iz Notranjih Go-rice in Anton Sterle iz Kozarjev sta se poldrugo leto brez dela po-tepala po svetu. Skupno s Fran-cescom Lovrinom sta kradla na kozarskih njiyah kar na debelo krompir. Deželno sodišče v Ljub-ljani je zato obsodilo Antona Sterleta na 6 mesecev težke ječe, Marijo Sterle na 8 mesecev težke ječe in Franca Lovrina iz Ljub-ljane na 8 mesecev težke ječe.

Lahkomišljenka pred sodiščem.

Ljudmila Verbič se je potikala brez opravila okoli

Božična jedila inozemskega prebivalstva

S kakšnimi jedili praznujejo različni narodi Božič, je povest, ki je vredna, da se jo pove in to prav posebno sedaj, ko se nahajamo dejanski v božičnem času. — To je povest, ki se tiče prav posebnosti New Yorka, kjer so zbrani zastopniki skoro vsakega naroda, kar jih je najti na svetu.

Kje drugod na svetu kakor v New Yorku bi bilo naprimer mogoče dobiti toliko tisočev jegulj, katere se debeli kot gosi, predno se jih umije ter pripravi za večerjo.

V prtilju neke italijanske pročajalne na Mott St., v New Yorku se je zvijalo pred prihodom praznikov sedem tisoč jegulj, ki predstavljajo glavno jed napolitanskega božičnega obeda.

Te jegulje love na Long Islandu z mrežami ter jih privedejo v New York par tednov pred prihodom božičnih praznikov, kajti italijanske gospodinjice kupujejo le žive jegulje. Z obali države Maine in Nove Škocije pa privajajo ribiči tudi "kalamaje" in če dodamo temu še suho polenovko, je božična pojedina južnega Italijana skoro popolna.

Božični večer je za Italijana vedno čas, ko se zauživa ribe. — Kot pridatek služi soljice razne vrste ter velike melone.

V centralni Italiji, v bližini Bologne, je praznovanje božičnega večera še bolj komplicirano. Iz vinskih kleti tako bogatih kot revnih ljudi se ob tem času spravi najbolj izbrana vina, katere se je dalo na stran prav posebno za to priliko. To vino je penec ter okusa približno kot Burgundec.

Za latinske narode pa Božič v splošnem ne pomenja toliko kot za germanske. V Južni Ameriki Franciji, Španiji in Portugalski nimajo božične slavnosti onega slovesnega značaja, katerega imajo v Angliji in skandinavskih deželah.

V Franciji naprimer se ni razvilo ničesar posebnega, kar bi značilo božične praznike. Na trgih prodajajo jastice in "leet" (Lebz) in francoski restavrantji pa predlagajo gostom poseben slavnostni obed kot naprimer v Ameriki na Zahvalni dan. To je pa tudi vse.

Na Španskem in Portugalskem se slovesnosti bolj izdelane, a v španskih restavracijah v New Yorku ni najti na božični večer nobenih jedi, katerih ne bi bilo mogoče dobiti tudi vsak drugi dan v letu.

Tudi v Južni Ameriki je opaziti isto pomanjkanje praznovanja božičnih praznikov.

Washington Irving je napisal nekaj svojih najboljših strani glede angleškega praznovanja Božiča in vsi majhni običaji angleškega slavljenja Božiča so bili impertinirani tudi v Združene države. Na ameriško božično mizo pride putan, gos ali doborejen pusek in nikjer ne manjka pudinga, ki je tako drag angleškemu sreću. Manjka le temnega piva ter močnega škotskega žganja.

Na Švedskem pa ne manjka ničesar. Vsakovrstno pijačo se zauživa na ta večer in sicer v velikih množinah.

Od večera 24. decembra pa do večera 13. januarja prevladuje slavnostno, božično razpoloženje po celem Švedskem, Danskem in Norveškem. Isto velja tudi glede Holandske in Nemčije.

Glavna jed božičnega večera, ki ne sme manjkati na nobeni skandinavski mizi, je posušena polenovka, poleg katere se servira različne solate in prikuhe. Poleg tega se zauživa neko mešanico prti vina in žganja, v katero se vrže še različne začimbe. Velikanske množine te pijače se zaužije in znana stvar je, da zaspi več kot en človek pri mizi, za katero je sedel k božični večerji.

Tudi Rusi poznajo zelo razširjeno slavljenje Božiča in na mizo pridejo številna jedila, katerih ni najti med letom. Pred prihodom sovjetov je bilo običajno obložiti mize s številnimi "zakuski" in sklenjenimi vodke. Družba je pošteno prigovarjala jedem, katere je zalivala na enako obilen način z vodo.

Zakuske so obstajale večinoma iz planika ter raznih drugih ma-

liniranih in posušenih rib. V premožnejših hišah je bilo najti več kot trideset različnih vrst teh zakusk.

Najbolj priljubljena jed na božični ver pa je bil Rusom pečeni pusek. Tradicija zahteva, da se ga napolni z gobami in kašo in servira s hrenom.

Na Poljskem obstaja zelo priljubljena božična jed v takozvanih golumbkah. Seseka se meso, ga zavije v zetje ter praži v peči, nakar se ga servira s prikuho v kislom omaki.

Razprava o Hohenzollern-cih.

Na seji pruskega državnega zbora je bil na dnevnem redu zakon ustave. Na tej seji je predlagal socialno - demokratski poslanec Heilmann, da naj vlada zakonitimi potmi odredi, da se nakaže premoženje Hohenzollerncev brez odškodnine republikli Pruski.

Poslanec Heilmann je predlagal tudi naredbo, v kateri bi se uredila renta hohenzollernski hiši po posebnem zakonu. Po njegovem govoru je nastalo velikansko razburjenje in vpitje. Nemški nacionalni in socialni demokratje so imeli razburjene govore. Podpredsednik skupščine je dal nemško-nacionalnemu govorniku ukaz. Z leve strani je priletela papirnata krogla, nakar je podpredsednik prekinil sejo za deset minut in je izjavil, ko se je seja zopet pričela, da mu ni mogoče dovolj obsoditi tega, kar se je zgodilo.

Poslanec Hoffmann predlaga, naj se papirnata krogla odposlje muzeju Hohenzollerncev. (Smeh in veselost). Demokrat Dominkus predlaga, naj se predlog odkloni, tako, ne da bi se pri tem zavzelo stalice napram razdelitvi premoženja krone. Centumski poslanec Oppenhof govori tudi za odklonitev predloga. Poslanec Hoffmann v svojem govoru označi Viljema kot licemerca, komedijanta, ki se je drznil imenovati za tožje orodje. Zadržne mahinacije s kapitalom so bile pravi rop in goljufija. "Z roparji in tatovi pa mi ne sklepamo pogodb". — Dr. Richter, (nemška ljudska stranka) odkloni sprejete predloge. Neodvisni poslanec Ludvig upotovi, da so Hohenzollernci dobili že svojih 52 milijonov in da po pogodbi ne morejo zahtevati ničesar, razen, če bi se nahajali v potrebi. Končno se predlog poslanca Heilmanna odkloni. Nato je bil v končnem glasovanju sprejet zakon pruske ustave.

Čuden tovor.

Tekom nekega potovanja iz Pekina v Kalzan na Kitajskem, je bilo par ameriških inženirjev deležnih najbolj čudnega prizora.

V bližini nekega lepega svetišča so zadel na večjo družbo možkih, ki so nosili nekaj, kar se je čudni tovor, kar so jih kdaj videli. Vsak možki je namreč nosil po dva orla. Tako orli kot možje so sedeli na tleh, ko so jih Amerikanci prvič zagledali in ljudje so izjavili, da odnašajo ptice na Mongolsko, da dobe tam nazaj svoje perje. V Pekinu pa so držali te orle, da delajo iz njih perja palčice. Drugi ljudje pa so pozneje povedali Amerikancem, da se uporabljajo te orle za lov na zajce in mogoče tudi za lov na nadarjene orle. Mogoče, da sta bili obe povesti resnični.

Možje so zato vstali ter odšli s svojimi bremenii, ki so obstajala iz nekako štiridesetih zelo velikih orlov ter štiridesetih manjših. Manjše ptice so se dele na kosarjih ki so visele raz drog, katerega je nosil vsak posameznik. Vsaka kosara je bila polna neke stvari, katere pa Amerikanci niso mogli videti, a večji orli so sedeli na drogah na drugem koncu in smehljaje je bilo videti, kako so se obračali ter balancirali, predno so bili v stanju dobiti ravnotežje.

Vse je kazalo, da niso imeli mo-

Skrivnostni parfum.

Francoški spisal Pierre Mille.

Bilo je v bližini Bastille. Nahajal sem se na poti proti domu, sledeč nasipom. Neki človek, ki me je srečal, se je ozrl vame s pogledom, kot da me je spoznal. Jaz ga nisem spoznal, — a videl sem njegove oči, — nadčloveško čiste, jasne in mladostne. Šel je mimo nekega vogala ter izginil. Tedaj pa sem se spomnil.

— To je Sartis, — sem si rekel, — to je Sartis.

Pohitel sem za njim. Hitel sem za stvarjo, ki je vsakemu draga, kajti predstavljala je del in kos moje mladosti.

Pred dvajsetimi leti sem mislil o Sartisu to, kar so mislili o njem vsi oni, ki so ga spoznali. — On ima inteligenco, ki je višja kot moja. Prehitel bo mene in nas vse druge.

Najti je véasih, a zelo redkokdaj mlade ljudi, v katerih je ženijska popolnoma stvorjen, ves oborožen ter skoro vznemirljivo strasten. Nikogar ne oponašajo v starosti, v kateri ne delajo njih tovariši ničesar drugega kot oponašajo druge.

Vsako stvar, katere se dotaknejo, preobrazijo, — vedo, umetnost in drugo. Zelo pogosto pa morajo a to plačati strašno ceno, — jetiko. Vse kaže, da jih ta kuga dozevaja, medtem ko jih požira Umrjejo, ne da bi izpolnili silje njih obetov svoje mladosti. — Zapiščajmo le sijajno, a prazno ime v spominu nekaterih.

Nekega dne me je vprašal neki prijatelj:

— Kaj je postal iz Sartisa? — Nikdar ga ni videti ali čuti o njem.

Jaz pa sem odgovoril:

— To je res. Nikdar nisem mislil na to.

Na tak način se završujejo stvari v Parizu. Oni, ki so ga poznali in obendovali, so vedno čakali, kdaj bo završil kaj izvanrednega in odličnega. Mogoče je odšel ra deželo in dobil tam službo. — Bil je zamišljen, osredotočen na samega sebe in precej nedostopen. Ker se ni več pokazal, so vsi znanci pozabili nanj. Jaz pa ga nisem pozabil. Mislim, da se je nastanil v kakem samotnem kraju, da umre tam v miru in pozabljenju.

Sedaj pa je bil tukaj in zelo živ. Dohitel sem ga.

— Sartis, ali si ti, — sem vkljknul, vznemirljen radi tega nepričakovane srečanja.

— Da, jaz sem, — je odvrnil z mirnim glasom, ki je zvenel, kot da prihaja iz velike razdalje.

— Kaj pa počneš, — sem ga vprašal nekoliko v zadregi.

Ker se je toliko časa skrival, sem čutil, da mora biti zaposlen s kakim sijajnim, mojstrskim delom, ki bi naenkrat prišlo na dan ter presenetilo svet. Človek ima namreč vedno vero v obendovanje svoje mladosti.

Odvrnil sem s istim glasom, a nekoliko bolj odločno:

— Grem domov.

Zagotavljam vam, da bi ne mogel najti najbolj fanatičen mohamedanski romar, ki se nahaja na poti v Mekko, da vidi sveto Kabo, izgovoriti teh besed, ki so navidezno tako vsaklanje, z večjim navdušenjem.

Ogledal sem si ga še bolj natančno ter vzkljknul:

— Kako mlad izgledaš.

Dvajset let je namreč šlo preko tjeega kot da je le en sam dan. Bil je isti, natančno isti. Bil je še vedno mlad človek, ki je stal pred menoj. In jaz?

— Da, — je rekel ter dal izrazu svojim lastnim mislim, — in troji lasje so postali sivi. To pa radi tega, ker nisi živel istega življenja kot jaz. Ti si imel svoje življenje, dočim sem jaz ...

— Dočim si ti?

— O, — je odvrnil on z nasmehom, — pri meni je stvar drugačnaka. Jaz še vedno čakam.

— Na kaj še vedno čakaš?

Najprvo se je obotavljal ter ni hotel ničesar pojasniti, a nato je rekel, kot da govori sam s seboj:

— Zakaj bi mu tega ne povedal? Zakaj bi mu tega ne povedal? Pojdi z menoj.

ser drugega kot skloniti se naprej ter odtrgati temu ali onemu nosaču polovico lica.

Sla sva mirno naprej skozi ulico Vieux Marais.

— Tukaj sva, — je končno vzkljknul Sartis.

Te besede je izgovoril z nekim posebnim izrazom, v katerem je bilo nekaj, kar se je približevalo ekstazi, respektu in spoštovanju. To je naglas, katerega ima pobožen menih, ki vam kaže kake dragocene relikvije v cerkvi svojega samostana.

Ustavil se je pred starim stanovanjem v ozadju nekega dvorišča, resno izgledajočim poslopjem, ki je segalo nazaj v prvi del vlade Ludovika XIV. Take hiše je še vedno videti sempatam v tem delu Pariza. Hiša je služila trgovskim in industrijalnim svrham in vsako nadstropje je bilo pokrito z znamenji, ki so pačila stvbo.

Mislite si gospoda, kavalirja, ki je prišel tako nizko, da je moral beračiti!

Sartis me je povedel v tretje nadstropje po širokih stopnicah, ki so se dvigale tako zložno, da so se sodobniki madame Sevigne lahko dali nositi gori in doli v svojih nosilnicah. Zapazil sem, da se je nahajala v prvih dveh nadstropjih delavnice, kjer so izdelovali različne stvari iz maroškega usnja.

V tretjem nadstropju me je povedel Sartis v ponižno stanovanjje.

— Tukaj prebivam že dvajset let, — je rekel. — Dvajset let. Tukaj bom tudi umrl. Hočem pa živeti tako dolgo kot le mogoče.

Ali si srečen?

Ozrl se je vame z izrazom, ki je kazal neizmerno srečo.

— Da, — je odvrnil nato s tajmstvenim izrazom. — Da, ker imam vedno nekaj, na kar čakam in po čemur hrepenim.

Potegnil je iz žepa svojo uro.

— Čakaj tukaj deset minut, — je rekel. — Mislim, da boš v desetih minutah razumel. Drugim se je godilo istotako. Jaz vem, da nisem žrtev iluzije. Vsaki večer se završi ob isti uri. Véasih celo bolj pogosto. Pojri z menoj v ta kot.

Ta se je zgodilo. Ali ni bilo mogoče pojasniti tega na temelju naravnih razlogov, s preosnovanjem čuhov orientalskega usnja, izgromadenega spodaj ali pa z izpuhtevanji iz starih zidov teh hiš. Bil je namreč parfum, ki se je pričel širiti, — najprvo zelo slabotno in komaj opazno. Nato pa je postal duh ostrejši. Bila je nato določena pot, kateri je duh sledil in katero sem spoznal in zapazil. Parfuma je bil oni rož.

— Sledi ji, — je zašepetal Sartis. — Šla je skozi vrata in nato navzdol po koridorju. To je vedno njena pot.

Skrivnostni vonj je v resnici prekorščil sobo, šel po hodniku zunaj ter se izgubil na velikih in širokih stopnicah.

— Tudi drugi stanovaleci opazijo ta vonj, — je rekel Sartis. — Vprašal sem jih, a oni ne posvečajo temu nikake važnosti. Ubogi ljudje so, ki morajo misliti na druge stvari. Ali ne čuješ tudi korakov? To sta dve majhni peti, ki udarjati ob tla.

— To je radi ropota, ki prihaja iz delavnice spodaj, — je rekel Sartis ter vzdihnil. — Jaz pa jih véasih čujem, ti dve majhni peti.

Ona gre ven, najbrž k obedu ali igranju kart. Njena nosilnica je pripravljena spodaj. Nosači pa jo bodo odnesli v Tuilerije. V njenem času ni kralj še zgradil Versaillesa.

— Ali si jo že kdaj videl? — sem vprašal.

— Ne, — je priznal ter zmajal z glavo. — Jaz je nisem videl. — Jaz je duham vonj, ki izhaja iz njene gotovih dnem čujem tudi njene korake. Nekeč zelo pozno ponoči, sem čul tudi šumenje svile in tudi zasmejala se je. Prisegam ti, da sem čul zvok njenega smeha v oni noči. Prižgal sem luč a nisem ničesar videl. Jaz vem, kakšna je njena postava. Vem tudi, kakšno obleko nosi in da je lepa. Poznam barvo njenih las. Blondinka je. Tudi mislim, da noči veika prstan na levi roki.

— In ali voš, kdo da je, — sem ga vprašal.

Grike izkopnine.

V Elensidi so odkrili tlakovano dvorišče proyleja. V amfiarejnu v Oropu so donkončali izkopavanja na severnem križu stebričja. Za delo pri Asklepiodovem svetišču v Epidauru so odkopali z moleski okrašenou palačo ob propodeju in še dve druge hiše. Našli so tu Herniesov kip in napis abajskega društva, ki prica, da je ta organizacija stvorila prvi parlamentarni vladni sistem. Pri ikanju mikenskih ostankov v Ke-faloniji, so odkrili Demetri in nje ni heerki Persefoni posvečeno svetišče, skrito pod množico klop-skih utrdb.

Pomislijal je eno minuto ter odvrnil zelo resno:

Ona mi bo to že povedala. Povedala mi bo to nekega dne, ko bo postala njena manifestacija bolj popolna. Za to je treba časa in ne vem, kaj še drugega. Mogoče se to sploh ne bo nikdar zgodilo. Mi ne vemo, kaj je potrebno, da se ta bitja, ki prihajajo nazaj popolnoma razodenejo. Jaz tega ne vem. Tudi ne skušam nikdar govoriti z njo, kadar je tukaj. — Mogoče bi bila razžaljena. Njena stvar je, da me prva ogovori. Kot sem ti že rekel, sem jo enkrat čul kako se je smejala.

— Kako mlad si ti, Sartis! Kako mladega se znaš ohraniti!

— To je povsem naravno, — je odvrnil. — Jaz ne živim v sedanjem času.

— Na svidenje, Sartis!

— Na svidenje, — je odvrnil en brezbrizno.

Gradbena dolžnost na Češkem.

Tudi drugod so poskušali od pomoči stanovanjski bedi s tem, da silijo premožne h gradbi, stanovanj, nikjer pa niso izbrali takih krivičnih in nesmiselnih odredb, kakor jih je hotel uporabiti v Jugoslaviji dr. Gosar, ki bi bil najbrže proglasil kar vse napredne ljudi za milijonarje in jih prisilil, da grade hiše ali pa se izselijo iz Ljubljane. Na Čehoslovaškem so imeli slabo izkušnjo z dosedanjimi odredbami za gradnjo stanovanjskih hiš. Imeli so namreč fond 5 milijonov kron iz katerega naj bi se dajale podpore po zakonu z dne 23. maja 1919.

Niti ena hiša se ni sezidala na podlagi te naredbe in tudi ko se je dovolil še nadaljni kredit 30 milijonov kron, ni nikdo zidal. Graditi pa so začele nekatere banke in bogataši, toda brez ozira na ta fond. V bistvu je bilo torej na Češkem prav tako, kakor v Jugoslaviji in dr. Gosar se lahko polotazi, da ni on edini, ki je pogorel. A Čehi niso tako slepi, kakor je dr. Gosar. Vprašali so se, kaj je vzrok, da stajna dela ne gredo naprej. Dognali so tudi vzroke in so se takoj lotili dela, da te vzroke odstranijo. Najprej so uvedli dolžnost posestnikov velikih gozdov, da dajo na razpolago gotovo množino stavbnega lesa brezplačno. Kar bi dali poselniki gozdov več lesa na razpolago, se prevzame od gozdne komisije, ki ta les plača in da potem stavitelj na razpolago. Tudi drugi stavbni material se mora dobaviti za stavbe, ki so namenjene izključno v to, da odpomorejo stanovanjski bedi, po znižanju cenah, oziroma po cenah, ki jih ugotovi posebna komisija kot primerno in ki ne sme znatno presegati proizvodnjalno ceno. Na podlagi zakona o vojnih dajstvah se smejo rekvirirati vozovi in vpo-kleati vozniški in nakladalci na delo, da se tudi stroški za prevoz zmanjšajo. In zdaj pride povrhu še gradbena dolžnost! Sedaj šele, ko je dana sploh možnost, da se prične graditi! Banke, ki imajo delniško glavnico več kot 10 milijonov kron, morajo, zidati. Podjetniki morajo zidati, če imajo v podjetju zaposlenih več kot 250 delavcev, privatniki, če imajo več kot 100.000 čehoslovaških kron letnega dohodka. In vsi ti so deležni zgoraj omenjenih olajšav in velikost stavb jim je natančno predpisana. Kljub temu si na Češkem tudi od tega zakona ne obetajo mnogo.

Vprašanje Diesolovih motorjev.

Konferenca poslanikov v Parizu je izročila noto, ki se peča s vprašanjem Diesolovih motorjev. Neta konstatira, da je bilo 296 motorjev tega sistema izdelanih za uporabo parobrodnikov, a v o-lrti je bilo po izjavah nemške vlade uporabljenih samo 16 strojev. Nemška vlada izjavlja, da bi se lahko vsi stroji uporabili v industriji.

SLOVENSKO AMERIŠKI KOLEDAR

Pred par dnevi je izšel naš "Slovensko-Ameriški Koledar za leto 1921". Cena ista kot lansko leto. Glede vsebine in zanimivih slik bo ta izdaja presegla vse dosedanje. Politiko smo v tem Koledarju popolnoma opustili. Ljudje so informirani o političnih vprašanjih iz dnevnega časopisja. Pri čitanju teh sestavkov se bo počal čitatelj v duhu med zlatokalce divjega zapada, spremljal bo slavne detektive pri razreševanju najbolj zapletenih kriminalnih vprašanj ter stopal z znamenstveniki po raznih nepreiskanih deželah ter se žnjimi vred čutil taravnim pojavom.

Čitateljem tudi naznanjamo, da bo imel v tem Koledarju svoj poseben oddelček stari znanec Peter Zgaga. Da on kremenito pove, kar pove, je vsakemu znano.

Precejšen del je posvečen tudi zdravstvu, domu in gospodarstvu.

Kdor ga hoče prej imeti, ga mora prej naročiti. Tiskali ga bomo le omejeno število, Torej hitro na delo, da ne boste brez Koledarja.

Naročila sprejema:

Slovenic Publishing Company, 62 Cortlandt St., New York, N. Y.

VABILO

na plesno veselico, katero priredi društvo Zdržiitelj št. 36 SDPZ v South Fork, Pa., dne 31. dec. na Silvestrov večer. Ker je čisti dobiček namenjen za v društveno blagajno, je pričakovati, da se članstvo polnostevilno te veselice vdeleži. Ravno tako so tudi vabljeni rojaki in prijatelji iz bližnje okolice. Vstopnina za moške 75c, za ženske pa 10c. Za dobro potrežbo bo skrbel Odhor.

Iščem JOŽETA VATOVEC, doma iz Gor. Vren na Notranjskem. Pred 5. leti je bil v St. Marys, Wash. Imam mu jako važne stvari za povedati, tika-joče se njegove domačije v starem kraju. Rojake prosim, kateri bi vedel za njegov naslov, da bi mi ga naznanil, za kar dam prvemu, ki to stori, \$5 nagrade, ali pa če sam čita te vrstice, naj se sam oglasi na: Raymond Magajna, 880 London Road, Cleveland, Ohio.

(28-12-41)

Kje so moji trije bratje ANTON, JOŽEF in ALBIN CERAR?

Prva dva sta ključavničarja in sta bivala pred več leti v San Francisco, Cal., tretji je pa pekar in sva bila skupaj leta 1908 v Kansas City, ko sem še tudi jaz tam delal v Terra Cotta Works. Doma smo vsi iz Trnovca, predmestja Ljubljane. Jaz sem bil ves čas vojne vojak in nazadnje jetnik v Italiji. Domov sem vrnil šele v avgustu letos. Kdor kaj ve o mojih bratih, naj mi blagovoli poročati, ali naj se pa sami javijo. — Franc Cerar, Staničje št. 22 pri St. Vidu nad Ljubljano, Jugoslavija. (28-29-12)

Iščem brata ANTONA VOLK. Pred kratkim je bil tukaj v Clevelandu, Ohio. Nahaja se nekeje v Pennsylvaniji, pa sem zgubil njegov naslov. Prosim ga, naj me pride obiskat, dogodila se mi je nesreča. Rojake prosim, naj ga opozore na ta oglas, ali mi pa kateri naj sporoči njegov naslov, da bi mu mogel pisati. — John Vikič, 16203 Holmes Ave., Cleveland, Ohio. (28-31-12)

Griše izkopnine.

V Elensidi so odkrili tlakovano dvorišče proyleja. V amfiarejnu v Oropu so donkončali izkopavanja na severnem križu stebričja. Za delo pri Asklepiodovem svetišču v Epidauru so odkopali z moleski okrašenou palačo ob propodeju in še dve druge hiše. Našli so tu Herniesov kip in napis abajskega društva, ki prica, da je ta organizacija stvorila prvi parlamentarni vladni sistem. Pri ikanju mikenskih ostankov v Ke-faloniji, so odkrili Demetri in nje ni heerki Persefoni posvečeno svetišče, skrito pod množico klop-skih utrdb.

Iščem JOŽETA VATOVEC, doma iz Gor. Vren na Notranjskem. Pred 5. leti je bil v St. Marys, Wash. Imam mu jako važne stvari za povedati, tika-joče se njegove domačije v starem kraju. Rojake prosim, kateri bi vedel za njegov naslov, da bi mi ga naznanil, za kar dam prvemu, ki to stori, \$5 nagrade, ali pa če sam čita te vrstice, naj se sam oglasi na: Raymond Magajna, 880 London Road, Cleveland, Ohio.

(28-12-41)

Kje so moji trije bratje ANTON, JOŽEF in ALBIN CERAR?

Prva dva sta ključavničarja in sta bivala pred več leti v San Francisco, Cal., tretji je pa pekar in sva bila skupaj leta 1908 v Kansas City, ko sem še tudi jaz tam delal v Terra Cotta Works. Doma smo vsi iz Trnovca, predmestja Ljubljane. Jaz sem bil ves čas vojne vojak in nazadnje jetnik v Italiji. Domov sem vrnil šele v avgustu letos. Kdor kaj ve o mojih bratih, naj mi blagovoli poročati, ali naj se pa sami javijo. — Franc Cerar, Staničje št. 22 pri St. Vidu nad Ljubljano, Jugoslavija. (28-29-12)

Iščem brata ANTONA VOLK. Pred kratkim je bil tukaj v Clevelandu, Ohio. Nahaja se nekeje v Pennsylvaniji, pa sem zgubil njegov naslov. Prosim ga, naj me pride obiskat, dogodila se mi je nesreča. Rojake prosim, naj ga opozore na ta oglas, ali mi pa kateri naj sporoči njegov naslov, da bi mu mogel pisati. — John Vikič, 16203 Holmes Ave., Cleveland, Ohio. (28-31-12)

Griše izkopnine.

V Elensidi so odkrili tlakovano dvorišče proyleja. V amfiarejnu v Oropu so donkončali izkopavanja na severnem križu stebričja. Za delo pri Asklepiodovem svetišču v Epidauru so odkopali z moleski okrašenou palačo ob propodeju in še dve druge hiše. Našli so tu Herniesov kip in napis abajskega društva, ki prica, da je ta organizacija stvorila prvi parlamentarni vladni sistem. Pri ikanju mikenskih ostankov v Ke-faloniji, so odkrili Demetri in nje ni heerki Persefoni posvečeno svetišče, skrito pod množico klop-skih utrdb.

Iščem JOŽETA VATOVEC, doma iz Gor. Vren na Notranjskem. Pred 5. leti je bil v St. Marys, Wash. Imam mu jako važne stvari za povedati, tika-joče se njegove domačije v starem kraju. Rojake prosim, kateri bi vedel za njegov naslov, da bi mi ga naznanil, za kar dam prvemu, ki to stori, \$5 nagrade, ali pa če sam čita te vrstice, naj se sam oglasi na: Raymond Magajna, 880 London Road, Cleveland, Ohio.

(28-12-41)

Kje so moji trije bratje ANTON, JOŽEF in ALBIN CERAR?

Prva dva sta ključavničarja in sta bivala pred več leti v San Francisco, Cal., tretji je pa pekar in sva bila skupaj leta 1908 v Kansas City, ko sem še tudi jaz tam delal v Terra Cotta Works. Doma smo vsi iz Trnovca, predmestja Ljubljane. Jaz sem

Iz bolezni alkoholnega norca.

(Nadaljevanje.)

Ali ni sram te ženske, izmišljati si take grozovite nakane, to je lepa ženska, feji!

"Ti lopov", odgovori ženski glas, "sedaj me zopet žali. Ne zasliši, da bi ga ustrelili, tega treba prav počasi mučiti do smrti. Dovolite, gospod, da vašemu bratu najprej polomimo kosti, predno ga umorimo!"

"Naredite, kar hočete", zašepetala brat, "meni se nič več ne smili."

To je torej moj brat, sem si mislil, ki se mi je vedno tako dobroga kazal. Mirno gleda, kako me hočejo končati, strog je z menoj, daš v svoji mačiji ljubezni vse spregleda svojemu razposajenemu otroku.

"Ali slišite, kaj pravi?" zašepetala ženska mojemu bratu. "On pravi, kako potihoma dajete svojo svinu, ki je najporednejši otrok, kar jih je on kdaj videl." "Tako on govori", reče brat, "potem pa ž njim napravite kar radi, samo pokličite me, ko bo ležal na dvorišču, jaz ne maram s tem imeti nikakega posla."

Natančno sem čul, ko se je brat po teh besedah vrnil v svojo sobo. V smrtnem strahu sem ležal na postelji in čakal trenutka, ko planajo po meni. Zatrjeval sem si, da to ni mogoče, toda vse sem tako jasno čul, da je bil vsak dvom izključen.

"Ključ v vratih je znotraj", izpregovoril moj znanec, "treba, da ga zbijemo v sobo."

In res, kmalu čujem, kako je padel ključ na tla. Takoj nato zagledam belo žensko postavo, ki sili skozi vrata.

"Nazaj, ali vas ni sram!" zakričim, in ženska izgine.

Toda komaj se zopet dobro zavem, že stojita pred menoj dva človeka z zagnjenimi obrazoma. "Tako, meri ravno na desno oko", zasepeče eden, in takoj zagledam čevko napeto proti moji glavi.

"Pomagajte, pomagajte!" vpijem, in človeka izgineta. A kmalu se zopet vrmeta in prvi reče:

"Kar s kladivom ga udarim po glavi."

"Toda on se ne spi", reče ženska, treba se počakati."

In zopet sta odšla. Nato pa pride moj brat k vratom in zakliče: "Čuj, to vendar ne gre, da de laš ta ropot: zgoraj in spodaj spij ljujle."

"Zakaj pa me hočete umoriti? Saj so bili že v moji sobi!" odgovorim.

"To je sama domišljija", zavrne me brat, "Miren bodi in vsaj ne kriči tako grdo."

Čul sem pa natanko, ko je še zasepetal: "Le dajte ga, sicer nam vzbudi celo hišo."

"To treba itak hitro napraviti, ker se meni mudi domov", reče znanec in po odhodu moje brata dostavi ženi: "Jaz grem naprej, ako ne spi in bi hotel kričati, mu vržem odejo čez glavo, potem ga zgrabimo in zvežemo, najprej raztrpimo roke, potem noge, ga vržemo skozi okno, kričimo na pomoč, hitimo na dvorišče in pri nesemo v sobo mrliča nazaj."

Pot me je obilil, sapa mi je zmanjkovalo. Ako sem tako daleč, da bi me tako mučil, tedaj rajši sam —

Hitro vstanem, odprem okno, skočim na okno, pogledam pod seboj dvorišče. Letel bi čez tri nadstropja, gotovo sem zdrobljen na tleh! Toda, ali moram skočiti na dvorišče? V tem zagledam v mesečni svetlobi na desno balkon, obdan s ograjo. Ako tja skočim in kličem na pomoč, čujejo me sosede. V tem pa zaskripljejo vrata v sobo, jaz pa skočim hitro vprek čez propad in priletim sredi na balkon. Tu kričim, kolikor sem mogel, na pomoč. Prvi se oglasi moj brat.

"Za božjo voljo, kaj vendar počneš, to je vendar od sile; ne morem več tega prenašati, dovolj, da gre moja žena po stražnika. Kaj noriš, pri tem skoku bi bil lahko telebil na tla."

Jaz pa stopim na balkon k vratom, ki vodijo v kuhinjo, in ne pustim nikomur blizu. Ko pride brat, mu pravim:

"Jaz ne ostanem več pri vas, muk je dovolj, pošlji po rešilni voz, da me popelje v kak zavod, kjer mi nihče ne bo mogel nič hudega storiti."

Brat mi je dal nekaj svoje obleke, žena pa je šla k sosedom,

naj gre eden na policijsko stražo, sama pa je šla po ključavničarja, da odpre Ernestovo sobo. Kakor večnost zdeli so se mi trenutki, ko smo čakali na voz, vsak hip sem mislil, da prodro moji zasledovalci iz svojih skrivališč in me z mučenjem končajo. Naposled je vendar prišel ključavničar, odprl vrata v mojo sobo, da sem mogel do svoje obleke. Kmalu nato pridruži tudi voz, ki me hitro privede na policijsko stražnico, kjer so mi oskrbeli tudi posteljo. Med stražniki sem se čutil nekaj bolj mirnega. Zjutraj zgodaj se odpravim k zdravniku, ki me je preiskal in mojemu spremljevalcu izročil pisemce, in peljala sva se dalje. Ker le ni hotelo biti konca, vprašam tovariša, kam se peljemo. Dobil sem odgovor: "V bolnišnico!" — Navsezadnje vendar se voz vstavi pred velikimi vrati. Moj spremljevalec gre z menoj v prostorno čakalnico, kjer me vsprejem usmiljenka v belkasti. Tovariš ji izroči pismo od zdravnika, se poslovijo od mene in odide, jaz pa ostanem, in ko pogledam okrog sebe, vidim, da sem v bolnišnici, in sicer v oni z omejenimi okni, namreč v norišnici.

4 poglavje.

V bolnišnici. — Mali telefon. — Grozne ure.

Velik, močan mož je prišel in me spremljal po hodnikih ter me privedel v sobano, kjer je bilo sedem postelj, v katerih so ležali bolniki, ki so zvedavo name pogledovali. Nato so me peljali v kopališče. Ustrašil sem se, boječ se, da me vtaknejo v krop. Po kopeli sem dobro zaspal. Ko se zbudim, stali so pred menoj zdravniki. Primarij je bil čez precej mlad mož, odločen in prijazen, vsak ga je imel rad. Spraševal me je o mojem življenju, o moji bolezni, tolažil me je, da bom tukaj imel popoln mir, ker v to hišo ne more noben nepoklicani. Po kosilu sem zopet zaspal, pa sem se hitro vzbudil, začul sem glas svojega prijatelja, ki mi je pravil, da ne more k meni, pač pa, da stoji na hodniku, da se lahko z njim pomenim z malim telefonom. Treba je, da usta zaokrožim, sepetam in nanj mislim, pa tudi njega slišim in mu lahko odgovorjam. Poskusil sem in videl, da gre, zato sem čudež vprašal, kako de laš ta telefon. Tovariš mi je pa dejal, da je to preveč zapleteno in da mi razloži pozneje, je toliko omeni, da to sloni na magnetizmu. Pove mi še, da me je eden mojih bivših prijateljev strašno raztrgal v nekem listu, kjer je našel vse moje hudobije in jutri bo v L. sodna obravnava o tem; on je upal, da bom oproščen in da lahko zahtevam odškodnino 5000 mark. Jaz pa sem hotel imeti 75.000 mark. Ker nisem bil zadovoljen s petimi tisočaki, so me pustili na cedilu in privedli v norišnico. Ko se zjutraj zbudim, sporoči mi prijatelj po malem telefonu, da me je pri primariju oprostil in da grem lahko iz norišnice. Hitro skočim s postelje, vderem po obleko v prvo sobo, kjer je sedel veliki in močan mož, ki mi je na moje zatrjevanje, da sem prost in da hočem svojo obleko, dejal, da iz te hiše takoj drugi dan še nobenega niso odšli. Ako bi šlo po sreči, čez šest tednov.

"Bo pa to pri meni prvi slučaj", mu odgovorim, "saj mi je prijatelj že sporočil, da je obleka pripravljena."

Ko je prišel brivec, se nisem hotel obriti čes, saj se bom kmalu lepše zunaj, tudi piva se nisem dotaknil, ker itak hitro zunaj dobim boljše. Ko pride zdravnik mimo, mu zakličem:

"Gospod doktor, moj prijatelj je tu in mi je sproti oproščenje, rad bi dobil svojo obleko, da grem domov."

"Bomo že pozneje o tem govorili, saj pridem itak kmalu k vam", je dejal zdravnik, "za sedaj pa pojdite le v posteljo."

Ko je primarij prišel k meni, moral sem mu vse povedati, kar se mi je v hiši prigodilo, tudi o telefonu in prijatelju.

"Ali je bil res kdo pri telefonu?" vpraša stražnika.

"Ne, ne", posežem vmes, "to ni vaša hišna telefon, to je moj poseben mali telefon."

(Konec prihodnjic.)

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA
5. JULIJA 1908



INKORPORIRANA
27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PEKIC, 4459 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIGA, Box 33, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK ŠKRABEC, 4664 Wash. St., Denver, Colo.
Zapisnikar: ROBERT ROBLECK, Sta. 5, Pueblo, Colo.
Glavni blaginjak: JOSEF VIDEČIĆ, 4485 Logan St., Denver, Colo.
Zaupnik: FRANK ZAITZ, 514 W. Chestnut St., Leadville, Colo.

NAJZORNJI ODBOR:

Predsednik: JOHN GERM, 734 Moffat Ave.
MIHAEL KAPICH, 508 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLA KOVICH, 4717 Grant St., Denver, Colo.
FRANK CANJAR, 500-501 — 45 Ave., Denver, Colo.

POTVRNI ODBOR:

Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1206 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOCMAN, 1203 Mahara Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAR, 500-501 — 45 Ave., Denver, Colo.

ZDRUŽITELNI ODBOR:

Predsednik: FRANK BOYTZ, R.R. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINJAK, Box 329, Ely, Minn.
PETER GESHELL, 4464 Wash. St., Denver, Colo.

VERNO VNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Vse denarne nakamice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. narodnega odbora, prepisne anekdote pa na predsednika glavnega narodnega odbora.

DOHODKI ZA MESEC NOVEMBER 1920.

Slev.	Smrt.	Bol. sklad	Rez. sklad	Strošk. sklad	Skupaj
1.	\$ 89.86	\$ 88.50		\$ 27.20	\$ 205.56
3.	\$148.91	\$155.70		\$ 42.90	\$ 347.51
4.	\$ 22.51	\$ 21.75		\$ 6.47	\$ 50.73
5.	\$112.25	\$111.75	\$ 2.00	\$ 28.89	\$ 254.89
6.	\$ 14.34	\$ 18.75		\$ 4.20	\$ 37.29
7.	\$ 61.71	\$ 61.50		\$ 16.40	\$ 139.61
8.	\$ 32.03	\$ 33.75	\$ 2.00	\$ 6.04	\$ 73.82
9.	\$ 53.90	\$ 61.55	\$ 2.00	\$ 13.95	\$ 131.40
10.	\$ 57	\$ 75		\$ 20	\$ 152
11.	\$ 24.96	\$ 27.00		\$ 06	\$ 59.02
12.	\$ 7.55	\$ 11.25		\$ 2.60	\$ 21.40
13.	\$ 17.29	\$ 18.75		\$ 5.05	\$ 41.09
14.	\$ 27.75	\$ 32.25		\$ 8.06	\$ 68.06
15.	\$ 7.21	\$ 6.75		\$ 1.80	\$ 15.76
16.	\$ 98.51	\$105.00	\$ 2.00	\$ 28.22	\$ 233.73
17.	\$ 21.87	\$ 24.00		\$ 6.20	\$ 52.07
19.	\$ 7.25	\$ 8.25		\$ 2.20	\$ 17.70
20.	\$ 14.76	\$ 17.25		\$ 4.60	\$ 36.61
21.	\$ 47.86	\$ 48.05		\$ 13.70	\$ 109.61
22.	\$ 36.67	\$ 42.25	\$ 2.00	\$ 14.63	\$ 95.55
23.	\$ 23.41	\$ 25.50		\$ 6.40	\$ 55.31
24.	\$ 12.45	\$ 9.05		\$ 2.60	\$ 24.10
25.	\$ 7.70	\$ 10.50		\$ 1.80	\$ 20.00
	\$891.32	\$939.85	\$10.00	\$251.17	\$2092.34
			Obrestina open account	\$ 7.78	
			Skupaj		\$2100.12

IZDATKI ZA MESEC NOVEMBER 1920.

Slev.	Bol. podpora	Za smrtnino	Za porod	Drugi izdatki	Skupaj
1.	\$ 45.00				\$ 45.00
3.	\$ 23.00				\$ 23.00
5.	\$ 42.00				\$ 42.00
6.			\$10.00		\$ 10.00
8.		\$100.00			\$ 100.00
9.	\$ 22.00				\$ 22.00
11.			\$10.00		\$ 10.00
13.	\$ 74.00				\$ 74.00
16.	\$173.00				\$ 173.00
20.			\$10.00		\$ 10.00
23.	\$ 30.00		\$10.00		\$ 40.00
	Skupaj				\$ 549.00
	Frank Škrabec, za november				\$ 75.00
	John Russ, rent				\$ 7.50
	American Bank and Trust, zavarovalnina proti ognju			\$ 3.10	\$ 3.10
	\$409.00	\$100.00	\$40.00	\$85.60	\$ 634.60
	Skupaj dohodki za isti čas				\$ 2100.12

Preostanek prenešen na prihodnji mesec

Imovina dne 31. oktobra \$ 1,465.52

Imovina dne 30. novembra 1920 \$28,881.55

\$30,347.55

Z bratskim pozdravom

Frank Škrabec, gl. tajnik.

PREMEMBE ČLANOV IN ČLANIC ZA MESEC NOVEMBER 1920.

Suspendirana od dr. št. 1: Joseph Tekave, cert. (?) in Joseph Skamorski.

Prestopil od dr. št. 22 k dr. št. 1: John Hočevar.

Prestopila od dr. št. 9 k dr. št. 3: Mary Vertovec, cert. 2250.

Pristopili k dr. št. 5: Mark Russ, rojen 1900, cert. 2294 za \$1000 in \$1.00 bolniško pol-pore; Joseph Russ, rojen 1901, cert. 2295 za \$1000 in \$1.00 bolniške podpore.

Zvišala smrtnino iz \$500 na \$1000: Rose Kramarič, cert. 1707.

Prestopil k dr. št. 6: John Poderžaj, cert. 1113.

Črtana od dr. št. 7: Anna Gabrijan, cert. 2229.

Umrli pri dr. št. 8: Jernej Pristavec; zavarovan za \$500. Vzrok smrti: ponesrečen v premogetovu.

Pristopil k dr. št. 9: Joseph Javornik, cert. 2296 za \$1000 in \$2.00 bolniške podpore.

Zvišal smrtnino iz \$500 na \$1000 in bol. podporo od \$1.00 na \$2.00 dnevno: Frank Kati, cert. 1216.

Suspendiran od dr. št. 15: Nick Brozovich, cert. 2107.

Pristopili k dr. št. 16: Frances Jurglich, cert. 2297 za \$500 in \$1.00 bol. podpore. Rojena 1889. Albin Persin, rojen 1903, cert. 2298 za \$1000 in \$1.00 bol. podpore.

Zopet sprejeti: Hočevar Frank, cert. 2092 in Jaklich Angela, cert. 1906.

Suspendirani: Baron Anton, cert. 2223; Holist Mary, cert. 1591; Novak Frank, cert. 1964; Novak Helen, cert. 1967.

Egan Frtd, cert. (?) se odpove bolniški podpori.

Zopet sprejeti k dr. št. 21: Frank Erzar, cert. 1449; Frances Erzar, cert. 1743.

Suspendiran: Winko Novak, cert. 1447.

Črtan: George Jerich, cert. 1451.

Pristopili k dr. št. 22: Anna Mihelich, 1888, cert. 2299 za \$500 in \$1.00 bol. podpore; John Mihelich, roj. 1886, cert. 2300 za \$1000 in \$1.00 bolniške podpore.

Z bratskim pozdravom

Frank Škrabec, gl. tajnik.

VESELO NOVO LETO 1921 ŽELIM VSEM URADNIKOM IN VSEM ČLANOM ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE.

Frank Škrabec, gl. tajnik.

Koroške razmere po plebi-

scitu.

Te dni so napravili Nemci in nemurji v Dobrlivasi na Koroškem svoj "Befreiungsfest und Dekoration der Luza-Verteidiger", s karikaturnim obhodom po vasi. Podobna nemška slavlja so se vršila že prej tudi v Velikoveu in drugod. Karikature so predstavljale kraja Petra, generala Majstra, Narodni svet, žensko društvo, fantovsko stražo, gerenta Krašno itd. in so jih vozili na vozovih. Naši zapniki so se za ta dan umaknili čez mejo v Prevalje, če bi jim ne bilo treba gledati te komedije in da bi bili varni ipred insulti.

Podčrtati je treba, da so pri tej priliki tudi javno dekorirali vse tiste barabe, ki so začela nemško-avstrijske invazije kot člani častke stotnije na Luži ropali po podjunskih vaseh, in vlačili naše zaupnike v ječe.

Naši ljudje trpijo na Koroškem strašne duševne muke. To sistematično, naravnost diabolčno zasme hovanje njihovega narodnega čuta je nezno, in luhi od narodnega preganjanja, ki jim seveda tudi ni prihranjeno. Kjer koli se naš človek prikaže, se nanj vpije: Čuš, Srb, pojdi s Kranjci čez Karavanke, zieh ab! itd. Protijo jim, da jih bodo ubili, obesili, zabodli itd., če kmalu ne izginejo. Skozi vsak dan Nemci in nemurji kje dobijo kakega našega zaupnika, da ga prepeajo. Nekateri so celo težko ranili. Kmetu Edvardu Riegler, po domače Zagazda, v Sinčevsi, so svoječasemu načelniku Čitalnice v Sinčevsi neznanri nemški zlikovci v eni noči zastrupili 38 svinj, sedaj nima niti enega prašiča več v hlevu. Nemške občinske aprovizacije imajo natančen seznam vseh onih, katerih sumijo, da so glasovali za Jugoslavijo. Vsi ti ne dobijo ne moke, ne sladkorja in ne drugih živ. To je povsod. Naši ljudje se jokajo in so obupani. V Dobrlivasi je ostal izmed starih duhovnikov še samo 75-letni starček, proš in dekan Matija Randl, svojčasni generalni vikar za cono A. Nemci in nemurji hočejo na vsak način tudi njega prepediti, zato ga v časnikih dolžijo, da ima agitacijsko centralo in pobirajo zoper njega podpise. Neprestano mu napravljajo podoknice, pri katerih pojejo sramotne pesmi nanj in na Jugoslavijo.

Vpraša se, ali ima Jugoslavija noči in sredstev, varovati svoj prestiž in ugled tudi na Koroškem in kako misli naprej zabraniti preganjanje svojih so-plemenjakov, ki so zanj vse žrtvovali?

Proč z vsemi tujimi spomeniki!

Tako kličejo češki listi, zahtevajo, da se odstranijo v češko-slovaški republiki vsi habsburški in madžarski spomeniki, drugače ne bo z lepa miru. Na danavskem poborju v Bratislavi stoji še velik spomenik Marije Terezije, ki kaže le podjarmljenje slovaške dežele. Vse te spomenike naj se odstrani, ker ljudstvo to zahteva.

voljenjem glavnega zavoja avstro-ogrsko banke v Budapešti. Isto dovoljenje je potrebno tudi tudi za izvoz inozemskih menije.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ Približno odplujejo iz NEW YORKA.

ROCHAMBEAU	4. jan.	—	Havre
CRETIC	5. jan.	—	Genoa
LA LORRAINE	6. jan.	—	Havre
LAPLAND	8. jan.	—	Cherbourg
RYNDAM	9. jan.	—	Boulogne
PESARO	12. jan.	—	Genoa
BELVEDERE	15. jan.	—	Trst
LA TOUHAINE	15. jan.	—	Havre
FINLAND	15. jan.	—	Cherbourg
SAXONIA	18. jan.	—	Trst
PANNONIA	18. jan.	—	Cherbourg
ADRIATIC	19. jan.	—	Trst
IMPERATOR	20. jan.	—	Cherbourg
FRANCE	20. jan.	—	Genoa
ZEELAND	22. jan.	—	Havre
SAXONIA	22. jan.	—	Cherbourg
AQUITANIA	25. jan.	—	Cherbourg
ROTTERDAM	25. jan.	—	Boulogne
ARGENTINA	26. jan.	—	Trst
LA SAVOIE	29. jan.	—	Trst
ITALIA	1. febr.	—	Trst
AQUITANIA	3. febr.	—	Cherbourg
KROONLAND	5. febr.	—	Cherbourg
LA LORRAINE	5. febr.	—	Havre
ALBANIA	8. febr.	—	Cherbourg
PRES. WILSON	9. febr.	—	Trst
LAPLAND	12. febr.	—	Cherbourg
RYNDAM	12. febr.	—	Boulogne
ADRIATIC	16. febr.	—	Cherbourg
LEOPOLDINA	16. febr.	—	Havre
FRANCE	17. febr.	—	Havre

Glede cen za vozne listke in vse druga pojasnila, obrnite se na vrd'o.

FRANK SAKSER

42 Cortlandt St., New York

Božična jedila inozemskega prebivalstva

S kakšnimi jedili praznujejo različni narodi Božič, je povest, ki je vredna, da se jo pove in to prav posebno vedaj, ko se nahajamo dejanski v božičnem času. — To je povest, ki se tiče prav posebno New Yorka, kjer so zbrani zastopniki skoro vsakega naroda, kar jih je najti na svetu.

Kje drugod na svetu kakor v New Yorku bi bilo naprimer mogoče dobiti toliko tisočev jegulj, katere se debeli kot gosi, predno se jih umije ter pripravi za večerje?

V prtilju neke italijanske prodajalne na Mott St., v New Yorku se je zvijalo pred prihodom praznikov sedem tisoč jegulj, ki predstavljajo glavno jed napolitanskega božičnega obeda.

Te jegulje love na Long Islandu z mrežami ter jih privedejo v New York par tednov pred prihodom božičnih praznikov, kajti italijanske gospodinjice kupujejo le žive jegulje. Z obali države Maine in Nove Škocije pa privajajo ribiči tudi "kalamaže" in če čudamo temu še suho polenovko, je božična jedina južnega Italijana skoro popolna.

Božični večer je za Italijana vedno čas, ko se zauživa ribe. — Kot pridatek služi soljive razne vrste ter velike melone.

V centralni Italiji, v bližini Bologne, je praznovanje božičnega večera še bolj komplicirano. Iz vinskih kleti tako bogatih kot revnih ljudi se ob tem času spravi najbolj izbrana vina, katere se je dalo na stran prav posebno za to priliko. To vino je peneče ter okusa približno kot Burgundec.

Za latinske narode pa Božič v splošnem ne pomenja toliko kot za germanske. V Južni Ameriki Franciji, Španiji in Portugalski nimajo božične slavnosti onega slovesnega značaja, katerega imajo v Angliji in skandinavskih deželah.

V Franciji naprimer se ni razvilo ničesar posebnega, kar bi značilo božične praznike. Na trgih prodajajo jaslice in "lect" (Lebzte) in francoski restavrantji pa predlagajo gostom poseben slavnostni obed kot naprimer v Ameriki na Zahvalni dan. To je pa tudi vse.

Na Špankem in Portugalskem so slovesnosti bolj izdelane, a v španskih restavracijah v New Yorku ni najti na božični večer nobenih jedil, katerih ne bi bilo mogoče dobiti tudi vsak drugi dan v letu.

Tudi v Južni Ameriki je opaziti isto pomanjkanje praznovanja božičnih praznikov.

Washington Irving je napisal nekaj svojih najboljših strani glede angleškega praznovanja Božiča in vsi majhni običaji angleškega slavljenja Božiča so bili importirani tudi v Združene države. Na ameriško božično mizo pride putan, gos ali dobrorejen pišček in nikjer ne manjka pudinga, ki je tako drag angleškemu sreću. Manjka le temnega piva ter močnega škotskega žganja.

Na Švedskem pa ne manjka ničesar. Vsakovrstno pijačo se zauživa na ta večer in sicer v velikih množinah.

Od večera 24. decembra pa do večera 13. januarja prevladuje slavnostno, božično razpoloženje po celem Švedskem, Danskem in Norveškem. Isto velja tudi glede Holandske in Nemčije.

Glavna jed božičnega večera, ki ne sme manjkati na nobeni skandinavski mizi, je posušena polenovka, poleg katere se servira različne solate in prikuhe. Poleg tega se zauživa neko mešanico prort vina in žganja, v katero se vrže še različne začimbe. Velikanske množine te pijače se zaužije in znana stvar je, da zaspi več kot en človek pri mizi, za katero je sedel k božični večerji.

Tudi Rusi poznajo zelo razširjeno slavlje Božiča in na mizo pričajo številna jedila, katerih ni najti med letom. Pred prihodom novetov je bilo običajno obložiti mize s številnimi "zakuski" in s klemenčami vodke. Družba je pošteno prigrvarjala jedem, katere je zalivala na enako obilen način s vodo.

Zakuske so obstajale večinoma iz slanika ter raznih drugih ma-

liniranih in posušenih rib. V premožnejših hišah je bilo najti več kot trideset različnih vrst teh zakusk.

Najbolj priljubljena jed na božični ver pa je bil Rusom pečeni pišček. Tradicija zahteva, da se ga napolni s gobami in kašo in servira s hrenom.

Na Poljskem obstaja zelo priljubljena božična jed v takozvanih golumbkih. Seseke se meso, ga zavije v zetje ter praži v peči, nakar se ga servira s prikuho v listi omaki.

Razprava o Hohenzollern-cih.

Na seji pruskega državnega zbora je bil na dnevnem redu zakon ustave. Na tej seji je predlagal koalicijski - demokratski poslanec Heilmann, da naj vlada zakonitim potom odredi, da se nakazuje premoženje Hohenzollerncev brez odškodnine republiku Pruski.

Poslanec Heilmann je predlagal tudi naredbo, v kateri bi se urenila renta hohenzollernski hiši po posebnem zakonu. Po njegovem govoru je nastalo velikansko razburjenje in vpitje. Nemški nacionalni in socijalni demokratje so imeli razburjene govore. Podpredsednik skupščine je dal nemško-nacionalnemu govorniku ukor. Z leve strani je priletela papirnata krogla, nakar je podpredsednik prekinil sejo za deset minut in je izjavil, da se seja zopet pričela, da mu ni mogoče dovolj obsojiti tega, kar se je zgodilo.

Poslanec Hoffmann predlaga, naj se papirnata krogla odpošlje muzeju Hohenzollerncev. (Smeh in veselje). Demokrat Deminkus predlaga, naj se predlog odkloni, tako, ne da bi se pri tem zavzelo stališče napram razdelitvi premoženja krone. Centruški poslanec Oppenhof govori tudi za odklonitev predloga. Poslanec Hoffmann v svojem govoru označi Viljema kot licemerca, komedijanta, ki se je drznil imenovati za tožje orodje. Zadnje mahinacije s kapitalom so bile pravi rop in goljufinja. "Z roparji in tatovi pa mi ne sklepamo pogodb".

Dr. Richter, (nemška ljudska stranka) odkloni sprejete predloge. Neodvisni poslanci Ludvig ugotovi, da so Hohenzollernci dobili že svojih 52 milijonov in da po pogodbi ne morejo zahtevati ničesar, razen, če bi se nahajali v potrebi. Končno se predlog poslanca Heilmanna odkloni. Nato je bil v končnem glasovanju sprejet zakon pruske ustave.

Čuden tovor.

Tekom nekega potovanja iz Pekina v Kalgan na Kitajskem, je bilo par ameriških inženirjev deležnih najbolj čudnega prizora.

V bližini nekega lepega svetišča so zadel na večjo družbo moških, ki so nosili nekaj, kar se je eni drugi, kar so jih kdaj videli. Vsak moški je namreč nosil po dva orla. Tako orli kot možje so sedeli na tleh, ko so jih Amerikanci prvič zagledali in ljudje so izjavili, da odnašajo ptice na Mongolsko, da dobe tam nazaj svoje perje. V Pekinu pa so držali te orle, da delajo iz njih perja paljače. Drugi ljudje pa so pozneje povedali Amerikancem, da se uporablja te orle za lov na zajce in mogoče tudi za lov na nadaljne orle. Mogoče, da sta bili obe povesti resnični.

Mogoče so nato vstali ter odšli s svojimi bremenii, ki so obstajala iz nekako štiridesetih zelo velikih orlov ter štiridesetih manjših. Manjše ptice so seделе na košarah, ki so visle raz drog, katerega je nosil vsak posameznik. Vsaka košara je bila polna neke stvari, katere pa Amerikanci niso mogli videti, a večji orli so sedeli na drogovih na drugem koncu in smejale se bilo videti, kako so se obračali ter balancirali, predno so bili v stanu dobiti ravnotežje.

Vse je kazalo, da niso imeli nobenega strahu pred temi orli, katerim bi ne bilo treba ničesar drugega kot skloniti se na-

Skrivnostni parfüm.

Francoski spisal Pierre Mille.

Bilo je v bližini Bastile. Nahajal sem se na poti proti domu, sledeč nasipom. Neki človek, ki me je srečal, se je ozrl vame s pogledom, kot da me je spoznal. Jaz ga nisem spoznal, — a videl sem njegove oči, — nadčloveško čiste, jasne in mladostne. Šel je mimo nekega vogala ter izginil. Tedaj pa sem se spomnil.

— To je Sartis, — sem si rekel, — to je Sartis.

Pohitel sem za njim. Hitel sem za stvarjo, ki je vsakemu draga, kajti predstavljala je del in kos moje mladosti.

Pred dvajsetimi leti sem mislil o Sartisu to, kar so mislili o njem vsi oni, ki so ga spoznali: — On ima inteligenco, ki je višja kot moja. Prehitel bo mene in nas vse druge.

Najti je včasih, a zelo redko, da mlad ljudi, v katerih je ženij popolnoma stvorjen, ves oborožen ter skoro vznemirljivo strasten.

Nikogar ne opoznašajo v starosti, v kateri ne delajo njih tovariši ničesar drugega kot opoznašajo druge. Vsako stvar, katere se dotaknejo, preobrazijo, — vedo, umetnost in drugo. Zelo pogosto pa morajo a to plačati strašno ceno.

— Jettiko. Vse kaže, da jih ta kuga dozoreva, medtem ko jih požira Umrežje, ne da bi izpolnili si-jajnih obetov svoje mladosti. — Zapišajo le sijajno, a prazno ime v spominu nekaterih.

Nekega dne me je vprašal neki prijatelj:

— Kaj je postal iz Sartisa? — Nikdar ga ni videti ali čuti o njem.

Jaz pa sem odgovoril:

— To je res. Nikdar nisem mislil na to.

Na tak način se završujejo stvari v Parizu. Oni, ki so ga poznali in občudovali, so vedno čakali, kdaj bo završil kaj izvanrednega in odličnega. Mogoče je odšel za deželo in dobil tam službo. — Bil je zamišljen, osredotočen na samega sebe in precej nedostopen. Ker se ni več pokazal, so vsi znanici pozabili nanj. Jaz pa ga nisem pozabil. Mislim, da se je nastal v kakem samotnem kraju, da tamre tam v miru in pozabljenju.

Sedaj pa je bil tukaj in zelo živ. Dohitel sem ga.

— Sartis, ali si ti, — sem vkljnil, vznemirjen radi tega nepričakovane srečanja.

— Da, jaz sem, — je odvrnil z mirnim glasom, ki je zvenel, kot da prihaja iz velike razdalje.

— Kaj pa počneš, — sem ga vprašal nekoliko v zadregi.

Ker se je toliko časa skrival, sem čutil, da mora biti zaposlen s kakim sijajnim, mojstrskim delom, ki bi naenkrat prišlo na dan ter presenetilo svet. Človek ima namreč vedno vero v obudovanju svoje mladosti.

Odvrnil sem s istim glasom, a nekoliko bolj odločno:

— Grem domov.

Zagotavljam vam, da bi ne mogel najti najbolj fanatičen mohamedanski romar, ki se nahaja na poti v Mekko, da vidi sveto Kabo, izgovoriti teh besed, ki so navidežno tako vsaklanje, z večjim navdušenjem.

Ogledal sem si ga še bolj natančno ter vzkljnil:

— Kako mlad izgledaš.

Dvajset let je namreč šlo preko njega kot da je le en sam dan. Bil je isti, natančno isti. Bil je še vedno mlad človek, ki je stal pred menoj. In jaz?

— Da, — je rekel ter dal izraz za mojim lastnim mislim, — in trojci lasje so postali sivi. To pa raditega, ker nisi živel istega življenja kot jaz. Ti si imel svoje življenje, dočim sem jaz ...

— Dočim si ti?

— O, — je odvrnil on z nasmevom, — pri meni je stvar drugačnata. Jaz še vedno čakam.

— Na kaj še vedno čakaš?

Najprvo je je obtovaljal ter ni hotel ničesar pojasniti, a nato je rekel, kot da govori sam s seboj:

— Zakaj bi mu tega ne povedal? Zakaj bi mu tega ne povedal? Pojdi z menoj.

sar drugega kot skloniti se na-

prej ter odtrgati temu ali onemu nosaču polovico lica.

Sla sva mirno naprej skozi ulico Vieux Marais.

— Tukaj sva, — je končno vzkljnil Sartis.

Te besede je izgovoril s nekim posebnim izrazom, v katerem je bilo nekaj, kar se je približevalo ekstazi, respektu in spoštovanju. To je naglas, katerega ima pobožen menih, ki vam kaže kake dragocene relikvije v cerkvi svojega samostana.

Ustavil se je pred starim stanovanjem v ozadju nekega dvorišča, resno izgledajočim poslopjem, ki je segalo nazaj v prvi del vlade Ludovika XIV. Take hiše je še vedno videti smpatam v tem delu Pariza. Hiša je služila trgovskim in industrijalnim svrham in vsako nadstropje je bilo pokrito z znamenji, ki so pačila stbo.

Mislite si gospoda, kavalirja, ki je prišel tako nizko, da je moral beračiti!

Sartis me je povedel v tretje nadstropje po širokih stopnicah, ki so se dvigale tako zložno, da so se sodobniki madame Sevigne laburko dali nositi gori in doli v svojih nosilnicah. Zapazil sem, da se je nahajala v prvih dveh nadstropjih delavnice, kjer so izdelovali različne stvari iz maroškega usnja.

V tretjem nadstropju me je povedel Sartis v ponižno stanovanjce.

— Tukaj prebivam že dvajset let, — je rekel. — Dvajset let. Tukaj bom tudi umrl. Hočem pa živeti tako dolgo kot le mogoče.

Ali si srečen?

Ozrl se je vame z izrazom, ki je kazal neizmerno srečo.

— Da, — je odvrnil nato s tajmstvenim izrazom. — Da, ker imam vedno nekaj, na kar čakam in po čemur hrepenim.

Potegnil je iz žepa svojo uro.

— Čakaj tukaj deset minut, — je rekel. — Mislim, da boš v desetih minutah razumel. Drugim se je godilo istotako. Jaz vem, da nisem žrtve iluzije. Vsaki večer se završi ob isti uri. Včasih celo bolj pogosto. Pojri z menoj v ta kot.

Ta se je zgodilo. Ali ni bilo mogoče pojasniti tega na temelju naravnih razlogov, s preosnovanjem duhov orientalskega usnja, na zgodovinskega spodaj ali pa z izpuhtevanji iz starih zidov teh hiš. Bil je namreč parfüm, ki se je pričel širiti, — najprvo zelo slabotno in komaj opazno. Nato pa je postal dalj ostrejši. Bila je nato določena pot, kateri je duh sledil in katero sem spoznal in zapazil. Parfüm je bil oni rož.

— Sledi ji, — je zasepetal Sartis. — Šla je skozi vrata in nato nazval do koridorju. To je vedno njena pot.

Skrivnostni vonj je v resnici prekoratil sobo, šel po hodniku zunaj ter se izgubil na velikih in širokih stopnicah.

Tudi drugi stanovalci opazijo ta vonj, — je rekel Sartis. — Vprašal sem jih, a oni ne povesčajo temu nikake važnosti. Ubogi ljudje so, ki morajo misliti na druge stvari. Ali ne čuješ tudi korakov? To sta dve majhni peti, ki udarjati ob tla.

— To je radi ropota, ki prihaja iz delavnice spodaj, — je rekel Sartis ter vzdihnil. — Jaz pa jih včasih čujem, ti dve majhni peti.

Ona gre ven, najbrž k obedu ali igranju kart. Njena nosilnica je pripravljena spodaj. Nosači pa jo bodo odnesli v Tuileries. V njenem času ni kralj še zgradil Versaillesa.

— Ali si jo že kdaj videl? — sem vprašal.

— Ne, — je priznal ter zmajal z glavo. — Jaz je nisem videl. — Jaz le duham vonj, ki izhaja iz nje. Ob gotovih dnem čujem tudi njene korake. Nekeč, zelo pozno ponoči, sem čul tudi šumenje svil in tudi zasmeha se je. Prisegam ti, da sem čul zvok njenega smeha v oni noči. Prižgal sem luč a nisem ničesar videl. Jaz vem, kakšna je njena postava. Vem tudi, kakšno obleko nosi in da je krasna. Poznam barvo njenih las. Blondinka je. Tudi mislim, da niti velik prstan na levi roki.

— In ali veš, kdo da je, — sem ga vprašal.

— Ne, — je priznal ter zmajal z glavo. — Jaz je nisem videl. — Jaz le duham vonj, ki izhaja iz nje. Ob gotovih dnem čujem tudi njene korake. Nekeč, zelo pozno ponoči, sem čul tudi šumenje svil in tudi zasmeha se je. Prisegam ti, da sem čul zvok njenega smeha v oni noči. Prižgal sem luč a nisem ničesar videl. Jaz vem, kakšna je njena postava. Vem tudi, kakšno obleko nosi in da je krasna. Poznam barvo njenih las. Blondinka je. Tudi mislim, da niti velik prstan na levi roki.

— In ali veš, kdo da je, — sem ga vprašal.

— Ne, — je priznal ter zmajal z glavo. — Jaz je nisem videl. — Jaz le duham vonj, ki izhaja iz nje. Ob gotovih dnem čujem tudi njene korake. Nekeč, zelo pozno ponoči, sem čul tudi šumenje svil in tudi zasmeha se je. Prisegam ti, da sem čul zvok njenega smeha v oni noči. Prižgal sem luč a nisem ničesar videl. Jaz vem, kakšna je njena postava. Vem tudi, kakšno obleko nosi in da je krasna. Poznam barvo njenih las. Blondinka je. Tudi mislim, da niti velik prstan na levi roki.

— In ali veš, kdo da je, — sem ga vprašal.

— Ne, — je priznal ter zmajal z glavo. — Jaz je nisem videl. — Jaz le duham vonj, ki izhaja iz nje. Ob gotovih dnem čujem tudi njene korake. Nekeč, zelo pozno ponoči, sem čul tudi šumenje svil in tudi zasmeha se je. Prisegam ti, da sem čul zvok njenega smeha v oni noči. Prižgal sem luč a nisem ničesar videl. Jaz vem, kakšna je njena postava. Vem tudi, kakšno obleko nosi in da je krasna. Poznam barvo njenih las. Blondinka je. Tudi mislim, da niti velik prstan na levi roki.

— In ali veš, kdo da je, — sem ga vprašal.

— Ne, — je priznal ter zmajal z glavo. — Jaz je nisem videl. — Jaz le duham vonj, ki izhaja iz nje. Ob gotovih dnem čujem tudi njene korake. Nekeč, zelo pozno ponoči, sem čul tudi šumenje svil in tudi zasmeha se je. Prisegam ti, da sem čul zvok njenega smeha v oni noči. Prižgal sem luč a nisem ničesar videl. Jaz vem, kakšna je njena postava. Vem tudi, kakšno obleko nosi in da je krasna. Poznam barvo njenih las. Blondinka je. Tudi mislim, da niti velik prstan na levi roki.

— In ali veš, kdo da je, — sem ga vprašal.

— Ne, — je priznal ter zmajal z glavo. — Jaz je nisem videl. — Jaz le duham vonj, ki izhaja iz nje. Ob gotovih dnem čujem tudi njene korake. Nekeč, zelo pozno ponoči, sem čul tudi šumenje svil in tudi zasmeha se je. Prisegam ti, da sem čul zvok njenega smeha v oni noči. Prižgal sem luč a nisem ničesar videl. Jaz vem, kakšna je njena postava. Vem tudi, kakšno obleko nosi in da je krasna. Poznam barvo njenih las. Blondinka je. Tudi mislim, da niti velik prstan na levi roki.

— In ali veš, kdo da je, — sem ga vprašal.

Pomislijal je eno minuto ter odvrnil zelo resno:

Ona mi bo to že povedala. Povedala mi bo to nekega dne, ko bo postala njena manifestacija bolj popolna. Za to je treba časa in ne vem, kaj še drugega. Mogoče se to sploh ne bo nikdar zgodilo. Mi ne vemo, kaj je potrebno, da se ta bitja, ki prihajajo nazaj popolnoma razodenejo. Jaz tega ne vem. Tudi ne skušam nikdar govoriti z njo, kadar je tukaj. — Mogoče bi bila razžaljena. Njena stvar je, da me prva govori. Kot sem ti že rekel, sem jo enkrat čul kako se je smejala.

— Kako mlad si ti, Sartis! Kako mladega se znaš ohraniti!

— To je povsem naravno, — je odvrnil. — Jaz ne živim v sedanjem času.

— Na svidenje, Sartis!

— Na svidenje, — je odvrnil on brezbržno.

Gradbena dolžnost na Češkem.

Tudi drugod so poskušali od pomoči stanovanjski bedi s tem, da silijo premožne h gradbi, stanovanj, nikjer pa niso izbrali tako krivih in nesmiselnih odredb, kakor jih je hotel uporabiti v Jugoslaviji dr. Gosar, ki bi bil najraje proglasil kar vse napredne ljudi za milijonarje in jih prisilil, da grade hiše ali pa se izselijo iz Ljubljane. Na Čehoslovaškem so imeli slabo izkušnjo z dosedanjimi odredbami za gradnjo stanovanjskih hiš. Imeli so namreč fond 5 milijonov kron iz katerega naj bi se dajale podpore po zakonu z dne 23. maja 1919.

Niti ena hiša se ni sezidala na podlagi te naredbe in tudi ko se je dovolil še nadaljni kredit 30 milijonov kron, ni nikdo zidal.

Graditi pa so začele nekatere banke in bogataši, toda brez ozira na ta fond. V bistvu je bilo torej na Češkem prav tako, kakor v Jugoslaviji in dr. Gosar se lahko polotaži, da ni on edini, ki je pogorel. A Čehi niso tako slepi, kakor je dr. Gosar. Vprašali so se, kaj je vzrok, da stabna dela ne gredo naprej. Dognali so tudi vzroke in so se takoj lotili dela, da te vzroke odstranijo. Najprej so uvedli dolžnost posestnikov velikih gozdov, da dajo na razpolago gotovo množino stavbnega lesa brezplačno. Kar bi dali poselniki gozdov več lesa na razpolago, se prevzame od gozdne komisije, ki ta les plača in da potem staviteljem na razpolago. Tudi drugi stavbni material se mora dobaviti za stavbe, ki so namenjene izključno v to, da odpomorejo stanovanjski bedi, po znižanju cenah, oziroma po cenah, ki jih ugotovi posebna komisija kot primerno in ki ne sme znatno presegati proizvajalne ceno. Na podlagi zakona o vojnih dajatvah se smejo rekvirirati vozovi in vpo-klicati vozniki in nakladalci na delo, da se tudi stroški za prevoz zmanjšajo. In zdaj pride povrh še gradbena dolžnost! Sedaj šele, ko je dana sploh možnost, da se prične graditi! Banke, ki imajo delniško glavnice več kot 10 milijonov kron, morajo, zidati. Podjetniki morajo zidati, če imajo v podjetju zaposlenih več kot 250 delavcev, privatniki, če imajo več kot 100.000 čehoslovaških kron letnega dohodka. In vsi ti so deležni zgoraj omenjenih olajšav in velikost stavb jim je natančno predpisana. Kljub temu si na Češkem tudi od tega zakona ne obojajo mnogo.

Grške izkopsnine.

V Elensidi so odkrili tlakovano dvorišče proyleja. V amfiarejonu v Oropu so donkončali izkopavanja na severnem krilu stebričja. Za delo pri Asklepidovem svetišču v Epidauru so odkopali z mo-sejski okrašeno palačo ob propy-deju in še dve druge hiše. Našli so tu Hernisov kip in napis alajskega društva, ki prica, da je ta organizacija stvorila prvi parlamentarni vladni sistem. Pri-kanju mikenskih ostankov v Ke-Blondinka je. Tudi mislim, da niti velik prstan na levi roki.

Vprašanje Diesolovih motorjev.

Konferenco poslanikov v Parizu je izročila noto, ki se peča s vprašanjem Diesolovih motorjev. Neta konstatira, da je bilo 296 motorjev tega sistema izdelanih za uporabo parobrodnikov, a v o-lrti je bilo po izjavah nemške vlade uporabljenih samo 16 strojev. Nemška vlada izjavlja, da bi se lahko vsi stroji uporabili v industriji.

SLOVENSKO AMERIŠKI KOLEDAR

Pred par dnevi je izšel naš "Slovensko-Ameriški Koledar za leto 1921". Cena ista kot lanskega leta. Glede vsebine in zanimivih slik bo ta izdaja presegla vse dosedanje. Politiko smo v tem koledarju popolnoma opustili. Ljudje so informirani o političnih vprašanjih iz dnevnega časopisja. Pri čitanju teh sestavkov se bo počal čitatelj v duhu med zlatokalce divjega zapada, spremljal bo slavne detektive pri razreševanju najbolj zapletenih kriminalnih vprašanj ter stopal z znamenstveniki po raznih nepreiskanih deželah ter se žnjimi vred čutil naravnim pojavom.

Čitateljem tudi naznanjamo, da bo imel v tem koledarju svoj posebni oddelek star znanec Peter Zgaga. Da om kremenito pove, kar pove, je vsakemu znano.

Precejen del je posvečen tudi zdravstvu, domu in gospodarstvu. Kdor ga hoče prej imeti, ga mora prej naročiti. Tiskali ga bodo le omejeno število. Torej hitro na delo, da ne boste brez Koledarja.

Naročila sprejema:

Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

VABILO

na plesno veselico, katero priredi društvo Zdržiitelj št. 36 SDPZ, v South Fork, Pa., dne 31. dec. na Silvestrov večer. Ker je čisti dobicek namenjen za v društveno blaginjo, je pričakovati, da se članstvo polnoštevilno te veselice vdeleži. Ravno tako so tudi vabljeni rojaki in prijatelji iz bližnje okolice. Vstopnina za moške 75c, za ženske pa 10c. Za dobro postrežbo bo skrbel Odbor.

Iščem JOŽETA VATOVEC, doma iz Gor. Vrem na Notranjskem. Pred 5 leti je bil v St. Marys, Wash. Imam mu jako važne stvari za povedati, tika-joče se njegove domačije v starem kraju. Rojake prosim, kateri bi vedel za njegov naslov, da bi mi ga naznanil, za kar dam prvemu, ki to stori, \$5 nagrade, ali pa če sam čita te vrstice, naj se sam oglasi na: Raymond Magajna, 880 London Road, Cleveland, Ohio. (28-12-4-1)

Kje so moji trije bratje ANTON, JOŽEF in ALBIN CERAR?

Prva dva sta ključavničarja in sta bivala pred več leti v San Francisco, Cal., tretji je pa pekar in sva bila skupaj leta 1908 v Kansas City, ko sem še tudi jaz tam delal v Terra Cotta Works. Doma smo vsi iz Trnovca, predmestja Ljubljane. Jaz sem bil ves čas vojne vojak in nazadnje jetnik v Italiji. Domov sem se vrnil šele v avgustu letos. Kdor kaj ve o mojih bratih, naj mi blagovoli poročati, ali naj se pa sami javijo. — Frane Cerar, Staniče št. 22 pri St. Vidu nad Ljubljano, Jugoslavija. (28-29-12)

Iščem brata ANTONA VOLK. Pred kratkim je bil tukaj v Clevelandu, Ohio. Nahaja se nekje v Pennsylvaniji, pa sem zgubil njegov naslov. Prosim ga, naj me pride obiskat, dogodila se mi je nesreča. Rojake prosim, naj ga opozore na ta oglas, ali mi pa kateri naj sporoči njegov naslov, da bi mu mogel pisati. — John Vilič, 16203 Holmes Ave., Cleveland, Ohio. (28-31-12)

Iščem JOŽETA VATOVEC, doma iz Gor. Vrem na Notranjskem. Pred 5 leti je bil v St. Marys, Wash. Imam mu jako važne stvari za povedati, tika-joče se njegove domačije v starem kraju. Rojake prosim, kateri bi vedel za njegov naslov, da bi mi ga naznanil, za kar dam prvemu, ki to stori, \$5 nagrade, ali pa če sam čita te vrstice, naj se sam oglasi na: Raymond Magajna, 880

Iz bolezni alkoholnega norca.

(Nadaljevanje.)

Ali ni sram te ženske, izmišljati si take grozovite nakane, to je lepa ženska, feji!

"Ti lepov", odgovori ženski glas, "sedaj me zopet žali. Ne zasliši, da bi ga ustrelili, tega treba prav počasi umiriti do smrti. Dovolite, gospod, da vi enemu bratu najprej polomimo kosa, predno ga umorimo!"

"Naredite, kar hočete", zasepeče brat, "meni se nič več ne smili."

To je torej moj brat, sem si mislil, ki se mi je vedno tako dobro kazal. Mirno gleda, kako me hočejo končati, strog je z menoj, dasi v svoji mačji ljubezni vse spregleda svojemu razposajenemu otroku.

"Ali slišite, kaj pravi?" zasepeče ženska mojemu bratu. "On pravi, kako potuho dajete svojemu sinu, ki je najporednejši otrok, kar jih je on kdaj videl."

"Tako on govori", reče brat, "potem pa ž njim napravite kar radi, samo pokličite me, ko bo ležal na dvorišču, jaz ne maram s tem imeti nikakega posla."

Natančno sem čul, ko se je brat po teh besedah vrnil v svojo sobo. V smrtnem strahu sem ležal na postelji in čakal trenutka, ko planejo po meni. Zatrjeval sem si, da to ni mogoče, toda vse sem tako jasno čul, da je bil vsak dvom izključen.

"Ključ v vratih je znotraj", izpregovori moj znanec, "treba, da ga zbijemo v sobo."

In res, kmalu čujem, kako je padel ključ na tla. Takoj nato zagledam belo žensko postavu, ki sili skozi vrata.

"Nazaj, ali vas ni sram!" zakričim, in ženska izigne.

Toda kmalu se zopet dobro zavem, že stojita pred menoj dva človeka z zagnjenimi obrazoma.

"Tako, meri ravno na desno oko", zasepeče eden, in takoj zagledam čevko napeto proti moji glavi.

"Pomagajte, pomagajte!" vpijem, in človeka izgineta. A kmalu se zopet vrmeta in prvi reče:

"Kar s kladivom ga udarim po glavi."

"Toda on še ne spi", reče ženska, "treba še počakati."

In zopet sta odšla. Nato pa pride moj brat k vratom in zakliče:

"Čuj, to vendar ne gre, da delaš ta ropot; zgoraj in spodaj spi ljudje."

"Zakaj pa me hočete umoriti? Saj so bili že v moji sobi!" odgovorim.

"To je sama domišljija", zavrne me brat, "Miren bodi in vsaj ne kriči tako grdo."

Čul sem pa natančno, ko je še zasepetal: "Le dajte ga, sicer nam vzbudi celo hišo."

"To treba itak hitro napraviti, ker se meni mudi domov", reče znanec in po odhodu moje ga brata dostavi ženi: "Jaz grem naprej, ako ne spi in bi hotel kričati, mu vržem odejo čez glavo, potem ga zgrabimo in zvezemo, najprej raztrpimo roke, potem noge, ga vržemo skozi okno, kričimo na pomoč, hitimo na dvorišče in pri nesemo v sobo mrliča nazaj."

Pot me je obil, sapa mi je zmanjkovalo. Ako sem tako daleč, da bi me tako mučil, tedaj rajši sam —

Hitro vstanem, odprem okno. Skočin na okno, pogledam pod seboj dvorišče. Letel bi čez tri nadstropja, gotovo sem zdrobljen na tleh! Toda, ali moram skočiti na dvorišče? V tem zagledam v mesečni svetlobi na desno balkon, obdan z ograjo. Ako tja skočim in kličem na pomoč, čujejo me sosede. V tem pa zaškrlijejo vrata v sobo, jaz pa skočin hitro vprek čez propad in priletim sredi na balkon. Tu kričim, kolikor sem mogel, na pomoč. Prvi se oglasi moj brat.

"Za božjo voljo, kaj vendar počneš, to je vendar od sile; ne morem več tega prenašati, dovoli, da gre moja žena po stražnika. Kaj norik, pri tem skoku bi bil lahko telebil na tla."

Jaz pa stopim na balkon k vratom, ki vodijo v kuhinjo, in ne pustim nikomur blizu. Ko pride brat, mu pravim:

"Jaz ne ostanem več pri vas, muk je dovolj, pošlji po rešilni voz, da me popelje v kak zavod, kjer mi nihče ne bo mogel nič hudega storiti."

Brat mi je dal nekaj svoje obleke, žena pa je šla k sosedovim,

naj gre eden na policijsko stražo, sama pa je šla po ključavnice, da odpre Ernestovo sobo. Kakor večnost zdeli so se mi trenutki, ko smo čakali na voz, vsak hip sem mislil, da prodro moji zasledovalci iz svojih skrivališč in me z mučenjem končajo. Naposled je vendar prišel ključavničar, odprl vrata v mojo sobo, da sem mogel do svoje obleke. Kmalu nato pridruži tudi voz, ki me hitro privede na policijsko stražnico, kjer so mi oskrbeli tudi posteljo. Med stražniki sem se čutil nekaj bolj mirnega. Zjutraj zgodaj se odpravim k zdravniku, ki me je preiskal in mojemu spremljevalcu izročil pismo, in peljala sva se dalje. Ker le ni hotelo biti konca, vprašam tovariša, kam se peljemo. Dobil sem odgovor: "V bolnišnico!" — Navsezadnje vendar se voz vstavi pred velikimi vrati. Moj spremljevalec gre z menoj v prostorno čakalnico, kjer me vsprejme usmiljenka v belkasti. Tovariš ji izroči pismo od zdravnika, se poslovijo od mene in odide, jaz pa ostanem, in ko pogledam okrog sebe, vidim, da sem v bolnišnici, in sicer v oni z omreženimi okni, namreč v norišnici.

4. poglavje.

V bolnišnici. — Mali telefon. — Grozne ure.

Velik, močan mož je prišel in me spremljal po hodnikih ter me privedel v sobano, kjer je bilo sedem postelj, v katerih so ležali bolniki, ki so zvedavo name pogledovali. Nato so me peljali v kopalnico. Ustrašil sem se, boje se, da me vtaknejo v krop. Po kopeli sem dobro zaspal. Ko se zbudim, stali so pred menoj zdravniki. Primarij je bil čez precej mlad mož, odločen in prijazen, vsak ga je imel rad. Spraseval me je o mojem življenju, o moji bolezni, tolžil me je, da bom tukaj imel popoln mir, ker v to hišo ne more noben nepoklicani. Po kosilu sem zopet zaspal, pa sem se hitro vzbudil, začul sem glas svojega prijatelja, ki mi je pravil, da ne more k meni, pač pa, da stoji na hodniku, da se lahko z njim pomenim z malim telefonom. Treba je, da usta zaokrožim, šepetam in nanj mislim, pa tudi njega slišim in mu lahko odgovorjam. Poskušil sem in videl, da gre, zato sem čudež se vprašal, kako deluje ta telefon. Tovariš mi je povedal, da je to preveč zapleteno in da mi razloži pozneje, le toliko omeni, da to stoji na magnetizmu. Pove mi še, da me je eden mojih bivših prijateljev strašno raztrgal v nekem listu, kjer je našel vse moje hudobije in jutri bo v L. sodna obravnava o tem; on je upal, da bom oproščen in da lahko zahtevam odškodnino 5000 mark. Jaz pa sem hotel imeti 75.000 mark. Ker nisem bil zadovoljen s petimi tisočaki, so me pustili na cedilu in privedli v norišnico. Ko se zjutraj zbudim, sporoči mi prijatelj po malem telefonu, da me je pri primariju oprostil in da grem lahko iz norišnice. Hitro skočim s postelje, vderem po obleko v prvo sobo, kjer je sedel velik in močan mož, ki mi je na moje zatrjevanje, da sem prost in da hočem svojo obleko, dejal, da iz te hiše takoj drugi dan še nobenega niso odšli. Ako bi šlo po sreči, čez šest tednov.

"Bo pa to pri meni prvi slučaj", mu odgovorim, "saj mi je prijatelj že sporočil, da je obleka pripravljena."

Ko je prišel brivec, se nisem hotel obriti čes, saj se bom kmalu dotaknil, ker itak hitro zunaj dobim boljšega. Ko pride zdravnik mimo, mu zakličem:

"Gospod doktor, moj prijatelj je tu in mi je sprosil oprostitev, rad bi dobil svojo obleko, da grem domov."

"Bomo že pozneje o tem govorili, saj pridem itak kmalu k vam", je dejal zdravnik, "za sedaj pa pojdite le v posteljo."

Ko je primarij prišel k meni, moral sem mu vse povedati, kar se mi je v hiši prigodilo, tudi o telefonu in prijatelju.

"Ali je bil res kdo pri telefonu?" vpraša stražnika.

"Ne, ne", posežem vmes, "to ni vaš hišni telefon, to je moj poseben mali telefon."

(Konec prihodnjije.)

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA
5. JULIJA 1908INKORPORIRANA
27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PEKIC, 4459 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN E. J. DUGA, Box 33, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRABEC, 4664 Wash. St., Denver, Colo.
Zapiski: ROBERT ROBLECK, Sca. 5, Pueblo, Colo.
Glavni blagajnik: JOSIP VIDEČIĆ, 4485, Logan St., Denver, Colo.
Zaupnik: FRANK ZAITZ, 514 W. Cushman St., Leadville, Colo.

NAJZORNORI ODBOR:

Predsednik: JOHN GERM, 734 Moffat Ave.
MIHAEL KAPSCH, 508 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVICH, 4717 Grant St., Denver, Colo.

POSREDOVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON KOCHIVAIL, 1206 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOCHAN, 1203 Mahan Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAR, 800-501 — 45 Ave., Denver, Colo.

ZDRAVILNI ODBOR:

Predsednik: FRANK BOYTZ, RR. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINIAK, Box 259, Ely, Minn.
PETER GESHELL, 4464 Wash. St., Denver, Colo.

VIRHO VNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 82 Corbin Street, New York, N. Y.
Vse denarne naknadice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. na izbornega odbora, prepisne endave pa na predsednika glavnega poročnega odbora.

DOHODKI ZA MESEC NOVEMBER 1920.

Štev.	Šurt.	Bol. sklad	Rez. sklad	Stroški	Skupaj
1.	\$ 89.86	\$ 88.50		\$ 27.20	\$ 205.56
2.	\$ 148.91	\$ 155.70		\$ 42.90	\$ 347.51
3.	\$ 22.51	\$ 21.75		\$ 6.47	\$ 50.73
4.	\$ 112.25	\$ 111.75	\$ 2.00	\$ 28.89	\$ 254.89
5.	\$ 14.34	\$ 18.75		\$ 4.20	\$ 37.29
6.	\$ 61.71	\$ 61.50		\$ 16.40	\$ 139.61
7.	\$ 32.03	\$ 33.75	\$ 2.00	\$ 6.04	\$ 73.82
8.	\$ 53.90	\$ 61.55	\$ 2.00	\$ 13.95	\$ 131.40
9.	\$ 57	\$ 75		\$ 20	\$ 152
10.	\$ 24.96	\$ 27.00		\$ 06	\$ 59.02
11.	\$ 7.55	\$ 11.25		\$ 2.60	\$ 21.40
12.	\$ 17.29	\$ 18.75		\$ 5.05	\$ 41.09
13.	\$ 27.75	\$ 32.25		\$ 8.06	\$ 68.06
14.	\$ 7.21	\$ 6.75		\$ 1.80	\$ 15.76
15.	\$ 98.51	\$ 105.00	\$ 2.00	\$ 28.22	\$ 233.73
16.	\$ 21.87	\$ 24.00		\$ 6.20	\$ 52.07
17.	\$ 14.25	\$ 8.25		\$ 2.20	\$ 17.70
18.	\$ 7.75	\$ 17.25		\$ 4.60	\$ 36.61
19.	\$ 47.86	\$ 48.05		\$ 13.70	\$ 109.61
20.	\$ 36.67	\$ 42.25	\$ 2.00	\$ 14.63	\$ 95.55
21.	\$ 23.41	\$ 25.50		\$ 6.40	\$ 55.31
22.	\$ 12.45	\$ 9.05		\$ 2.60	\$ 24.10
23.	\$ 7.70	\$ 10.50		\$ 1.80	\$ 20.00
	\$ 891.32	\$ 939.85	\$ 10.00	\$ 251.17	\$ 2092.34
				Obrestina open account	\$ 7.78
				Skupaj	\$ 2100.12

IZDATKI ZA MESEC NOVEMBER 1920.

Štev.	Bol. podpora	Za smrtnino	Za porod	Drugi izdatki	Skupaj
1.	\$ 45.00				\$ 45.00
3.	\$ 23.00				\$ 23.00
5.	\$ 42.00				\$ 42.00
6.		\$ 10.00			\$ 10.00
8.					\$ 10.00
9.	\$ 22.00				\$ 22.00
11.		\$ 10.00			\$ 10.00
13.	\$ 74.00				\$ 74.00
16.	\$ 173.00				\$ 173.00
20.		\$ 10.00			\$ 10.00
23.	\$ 30.00	\$ 10.00			\$ 40.00
	Skupaj				\$ 549.00
	Frank Škrabec, za november				\$ 75.00
	John Russ, rent				\$ 7.50
	American Bank and Trust, zavarovalnina proti ognju				\$ 3.10
		\$ 409.00	\$ 100.00	\$ 40.00	\$ 549.00
	Skupaj dohodki za isti čas				\$ 2,100.12
	Preostanek prenešen na prihodnji mesec				\$ 1,465.52
	Inovina dne 31. oktobra				\$ 28,881.55
	Inovina dne 30. novembra 1920				\$ 30,347.55

Z bratskim pozdravom

Frank Škrabec, gl. tajnik.

PREMEMBE ČLANOV IN ČLANIC ZA MESEC NOVEMBER 1920.

Suspendirana od dr. št. 1: Joseph Tekave, cert. (?) in Joseph Skamorski.

Prestopil od dr. št. 22 k dr. št. 1: John Hočevar.

Prestopila od dr. št. 9 k dr. št. 3: Mary Vertovec, cert. 2250.

Pristopili k dr. št. 5: Mark Russ, rojen 1900, cert. 2294 za \$1000 in \$1.00 bolniško podpore; Joseph Russ, rojen 1901, cert. 2295 za \$1000 in \$1.00 bolniške podpore.

Zvišala smrtnino iz \$500 na \$1000: Rose Kramarič, cert. 1707.

Prestopil k dr. št. 6: John Poderžaj, cert. 1113.

Črtana od dr. št. 7: Anna Gabrijan, cert. 2229.

Umrli pri dr. št. 8: Jernej Pristavec; zavarovan za \$500. Vzrok smrti: ponesrečen v prenogorovu.

Pristopil k dr. št. 9: Joseph Javornik, cert. 2296 za \$1000 in \$2.00 bolniške podpore.

Zvišal smrtnino iz \$500 na \$1000 in bol. podpore od \$1.00 na \$2.00 dnevno: Frank Kati, cert. 1216.

Suspendiran od dr. št. 15: Nick Brozovich, cert. 2107.

Pristopili k dr. št. 16: Frances Jurglich, cert. 2297 za \$500 in \$1.00 bol. podpore. Rojena 1889. Albin Persin, rojen 1903, cert. 2298 za \$1000 in \$1.00 bol. podpore.

Zopet sprejeti: Hočevar Frank, cert. 2092 in Jaklich Angela, cert. 1906.

Suspendirani: Baron Anton, cert. 2223; Hoist Mary, cert. 1591; Novak Frank, cert. 1964; Novak Helen, cert. 1967.

Egan Frid, cert. (?) se odpove bolniški podpori.

Zopet sprejeti k dr. št. 21: Frank Erzar, cert. 1449; Frances Erzar, cert. 1743.

Suspendiran: Vinko Novak, cert. 1447.

Črtan: George Jerich, cert. 1451.

Pristopili k dr. št. 22: Anna Mihelich, 1888, cert. 2299 za \$500 in \$1.00 bol. podpore; John Mihelich, roj. 1886, cert. 2300 za \$1000 in \$1.00 bolniške podpore.

Z bratskim pozdravom

Frank Škrabec, gl. tajnik.

VESELO NOVO LETO 1921 ŽELIM VSEM URADNIKOM

IN VSEM ČLANOM ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE.

Frank Škrabec, gl. tajnik.

Koroške razmere po plebi-sciu.

Te dni so napravili Nemci in nemurji v Dobrlivasi na Koroškem svoj "Befreiungsfest und Dekoration der Luza-Verteidiger", s karikaturnim obhodom po vasi. Podobna nemška slavlja so se vršila že preje tudi v Velikovecu in drugod. Karikature so predstavljale krajša Petra, generala Majstra, Narodni svet, žensko društvo, fantovsko stražo, gerenta Krašno itd. in so jih vozili na vozovih. Naši zapniki so se za ta dan umaknili čez mejo v Prevalje, de bi jim ne bilo treba gledati te komedije in da bi bili varni ipred insulti.

Podčrtati je treba, da so pri tej priliki tudi javno dekorirali vse tiste barabe, ki so zakašale nemško-avstrijske invazije kot člani četaške stotnije na Luži ropali po podjunskih vaseh, in vlačili naše zaupnike v ječe.

Naši ljudje trpijo na Koroškem strašne duševne muke. To sistematično, naravnost diabolčno zasme hovanje njihovega narodnega četa je neznošljivo, in luhi od narodnega preganjanja, ki jim seveda tudi ni prihranjeno. Kjerkoli se naš človek prikaže, se nanj vpije: Čuš, Srb, pojdi s Kranjci čez Karavanke, zeli ab! itd. Pretijo jim, da jih bodo ubili, obesili, zabodli itd., če kmalu ne izginajo. Skozi vsak dan Nemci in nemurji kije dobijo kakega našega zaupnika, da ga pretepejo. Nekateri so celo težko ranili. Kmetu Edvardu Riegler, po domače Zagazda, v Sinčivasi, so svoječastnemu načelniku Čitalnice v Sinčivasi neznanemu nemurjski zlikovec v eni noči zastrupili 38 svinj, sedaj nima niti enega prašiča več v hlevu. Nemške občinske aprovizacije imajo natančen seznam vseh onih, katerih sumijo, da so glasovali za Jugoslavijo. Vsi ti ne dobijo ne moke, ne sladkorja in ne drugih živil. To je povsod. Naši ljudje se jokajo in so obupani. V Dobrlivasi je ostal izmed štirih duhovnikov še samo 75-letni starček, proš in dekan Matija Itandl, svoječastni generalni vikar za cono A. Nemci in nemurji hočejo na vsak način tudi njega prepoditi; zato ga v časnih dolžih, da ima agitacijsko centralo in pobirajo zoper njega podpise. Neprastno mu napravljajo podoknice, pri katerih pojejo sramotne pesmi nanj in na Jugoslavijo.

Vpraša se, ali ima Jugoslavija noči in sredstev, varovati svoj prestiž in ugled tudi na Koroškem in kako misli naprej zadržati preganjanje svojih so-plemenjakov, ki so zanj vse žrtvovali?

Proč z vsemi tujimi spomeniki!

Tako kličejo češki listi, zahtevajo, da se odstranijo v češko-slovaški republiki vsi habsburski in madžarski spomeniki, drugače ne bo z lepa miru. Na današnem pobrežju v Bratislavi stoji še velik spomenik Marije Terezi — dalje spomenik pesnika Porčija (rodol. Slovačka, Petrivčič), v Devinu ogromni spomenik Arpadov, ki kaže le podjarmljenje slovaške dežele. Vse te spomenike naj se odstrani, ker ljudstvo to zahteva.

Promet z inozemskimi plačilnimi sredstvi na Ogrskem.

Uradni list v Budapešti je priobčil vladno naredbo, ki določa, da se smejo v bodoče terjatve osebi, ki ne prebivajo v Avstriji, Jugoslaviji, Rumuniji ali na Čehoslovaškem, vpisavati v ogrski kronski vrednostni v dobro le z do-

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik. Specialist v Pittsburghu, ki ima 18-letno prakso v zdravstvu vseh vrst bolnikov.

Konstruiranje krvi sdravi s glavnim delom. Če imate mogoče ali menur-ke po telesu v erit, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in tačati bo boun kri. Ne čakajte, kar ta bo lešen se našles.

Vse moške bolniki sdravim po o-krašanju metode. Kakor hitro opazite da vam prenebuje sdravje, ne čakajte, temveč pridite in jas vam se boun sopet povrni.

Hydrocele ali vodno kilo osdravim v 24. urah in sicer brez operacije. Bolniki mahurja, ki povročajo boleline v križu in hrbtu in včasih tudi pri puškanju voda osdravim s guto vodilo.

Revmatismem, granje, bolečine v teklina, erbečice, akrofit in druge o-fne bolezni, ki nastanejo vled neš ste krvi osdravim v kratkem času in potrbno ležati.

Uradne ure: vsak dan od 8. ure sgu-traj do 8. ureve; v petkih od 8. ure-traj do 8. popoldne; ob nedeljah od-črtaj do 8. novoldne

LLOYD SABAUDO 3 State Street New York
Prihodnji odpluje iz N. Y. parnika na 2 vijaka PESARO — 12. jan.
REGINA D'ITALIA — 20. jan.
Iskajajo se direktni vozni listi, av vseh glavnih mest v Jugoslaviji.
Brezplačno vino potnikom 8. razreda.

3 State Street New York
Prihodnji odpluje iz N. Y. parnika na 2 vijaka PESARO — 12. jan.
REGINA D'ITALIA — 20. jan.
Iskajajo se direktni vozni listi, av vseh glavnih mest v Jugoslaviji.
Brezplačno vino potnikom 8. razreda.

3 State Street New York
Prihodnji odpluje iz N. Y. parnika na 2 vijaka PESARO — 12. jan.
REGINA D'ITALIA — 20. jan.
Iskajajo se direktni vozni listi, av vseh glavnih mest v Jugoslaviji.
Brezplačno vino potnikom 8. razreda.

3 State Street New York
Prihodnji odpluje iz N. Y. parnika na 2 vijaka PESARO — 12. jan.
REGINA D'ITALIA — 20. jan.
Iskajajo se direktni vozni listi, av vseh glavnih mest v Jugoslaviji.
Brezplačno vino potnikom 8. razreda.

3 State Street New York
Prihodnji odpluje iz N. Y. parnika na 2 vijaka PESARO — 12. jan.
REGINA D'ITALIA — 20. jan.
Iskajajo se direktni vozni listi, av vseh glavnih mest v Jugoslaviji.
Brezplačno vino potnikom 8. razreda.

3 State Street New York
Prihodnji odpluje iz N. Y. parnika na 2 vijaka PESARO — 12. jan.
REGINA D'ITALIA — 20. jan.
Iskajajo se direktni vozni listi, av vseh glavnih mest v Jugoslaviji.
Brezplačno vino potnikom 8. razreda.

3 State Street New York
Prihodnji odpluje iz N. Y. parnika na 2 vijaka PESARO — 12. jan.
REGINA D'ITALIA — 20. jan.